

Finanční analýza občanského sdružení Hvězda

Anežka Kneecová

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Anežka KNEEOVÁ**
Osobní číslo: **M09167**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**

Téma práce: **Finanční analýza občanského sdružení Hvězda**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické poznatky týkající se finanční analýzy.

II. Praktická část

- Charakterizujte občanské sdružení Hvězda a analyzujte finanční řízení organizace pomocí nástrojů finanční analýzy.
- Na základě výsledků navrhněte doporučení ke zdokonalení hospodaření občanského sdružení Hvězda.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

KISLINGEROVÁ, Eva a HNILICA, Jiří. Finanční analýza: krok za krokem. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana a PAVELKOVÁ, Drahomíra. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. Praha: Grada, 2010. 205 s. ISBN 978-80-247-3349-4.

KRAFTOVÁ, Ivana. Finanční analýza municipální firmy. Praha: C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 80-7179-778-2.

RŮŽIČKOVÁ, Růžena. Neziskové organizace: Vznik-účetnictví-daně. 10. vyd. Olomouc: Anag, 2009. 247 s. ISBN 978-80-7263-538-2.

TAKÁČOVÁ, Hana. Účetnictví neziskových organizací. 1. dotisk 1. vyd. VŠE Praha: Oeconomica, 2009. 122 s. ISBN 978-80-245-1246-4.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Marie Paseková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **2. dubna 2012**
Termín odevzdání bakalářské práce: **18. května 2012**

Ve Zlíně dne 2. dubna 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 11.5.2012

Knežová

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce je zaměřena na finanční analýzu v občanském sdružení Hvězda. Teoretickou část tvoří literární rešerše pramenů zabývajících se neziskovou sférou v ČR, na kterou navazují teoretické poznatky z oblasti finanční analýzy. V praktické části je blíže představeno občanské sdružení Hvězda a způsob jejího financování. Hlavním cílem bylo vypracování finanční analýzy sdružení, o které převážná část práce pojednává. Největší důraz byl kladen na využití elementárních metod analýzy.

Klíčová slova: Neziskový sektor, Občanské sdružení, Finanční analýza, Rozvaha, Výkaz zisku a ztráty, Náklady, Výnosy, Dotace, Výsledek hospodaření, Poměroví ukazatelé

ABSTRACT

The thesis focuses on a financial analysis in the civic association Hvězda. The theoretical part, which is composed of a literally summary of references dealing with the non-profit area in the Czech Republic, is followed by theoretical information from the field of financial analysis. The civic association Hvězda as well as the way of its funding are introduced more closely in the practical part. The main point has been a formulation of a financial analysis of the association, which is treated in a prevalent part of the paper. The main emphasis was put on the application of basic methods of the analysis.

Keywords: non-profit area, civic association, financial analysis, balance, profit and loss statement, costs, revenue, subsidy, net income, rate indexes

Ráda bych touto cestou poděkovala paní doc. Ing. Marii Pasekové, Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce. Dále děkuji panu PaedDr. Jiřímu Schinckovi za umožnění zpracování bakalářské práce v občanském sdružení Hvězda a za jeho vstřícné jednání. Můj velký dík patří i zaměstnancům sdružení, zejména slečně Ing. Pavlíně Knotové za zprostředkování potřebných interních dokumentů a její vřelé rady.

V neposlední řadě děkuji své rodině a přátelům za jejich psychickou podporu během celého studia a také za jejich velkou trpělivost.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 NEZISKOVÝ SEKTOR V ČR	12
1.1 ROZDĚLENÍ NEZISKOVÉHO SEKTORU	12
1.2 OBČANSKÁ SDRUŽENÍ	14
1.2.1 Zdroje financování	15
2 FINANČNÍ ANALÝZA NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	17
2.1 ZDROJE INFORMACÍ PRO VYPRACOVÁNÍ FINANČNÍ ANALÝZY	18
2.1.1 Rozvaha a výkaz zisku a ztráty	19
2.1.2 Cash flow	19
2.1.3 Ostatní zdroje informací.....	20
2.2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY A JEDNOTLIVÍ UKAZATELE.....	20
2.2.1 Absolutní ukazatele	21
2.2.2 Rozdílové ukazatele	21
2.2.3 Poměrové ukazatele	22
2.2.4 Vztahy mezi ukazateli	29
2.2.5 Soustavy ukazatelů.....	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
3 “HVĚZDA – OBČANSKÉ SDRUŽENÍ“	33
3.1 KOMPLEX SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	34
3.1.1 Nestátní zdravotnické zařízení	34
3.1.2 Centrum denních aktivit.....	35
3.1.3 Seniorcentrum	36
3.1.4 Rozvoj lidských zdrojů	36
3.2 ZDROJE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ.....	37
3.2.1 Dotace	37
3.3 FINANČNÍ ANALÝZA	40
3.3.1 Horizontální analýza	40
3.3.2 Vertikální analýza	41
3.3.3 Čistý pracovní kapitál	42
3.3.4 Likvidita	43
3.3.5 Aktivita.....	43
3.3.6 Zadluženost (analýza financování)	44
3.3.7 Rentabilita	45
3.3.8 Autarkie.....	46
3.3.9 Produktivita	47
3.3.10 Pyramidové rozklady ukazatelů	48
4 DOPORUČENÍ	51
ZÁVĚR	53
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	54
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	56
SEZNAM OBRÁZKŮ	58
SEZNAM TABULEK	59

SEZNAM GRAFŮ	60
SEZNAM PŘÍLOH.....	61

ÚVOD

Nacházíme se ve světě poskytování služeb, prodeje zboží, toku financí a neustálého hledání toho správného směru, kterým se máme vydat. Tohle neplatí jen pro jednotlivce, ale týká se každé malé či velké firmy, organizace aj. Všichni potřebují mít cíl, který bude jako tažná síla k úspěchu. Jak řekl ekonom Jan Moulis: *"Mít úspěch znamená mít vizi, mít myšlení zítřka, vidět do budoucnosti."* A právě taková myšlenka by měla doprovázet především finanční řízení v organizacích. Pro každou z nich je důležité, aby se správně dokázala rozhodovat při rozdělování svých peněžních prostředků a také při jejich získávání, při stanovení optimální finanční struktury apod. Čím větší je podnik, tím složitější tato situace je. Nezbytnou součástí finančního řízení je právě finanční analýza, která je nejen dobrým pomocníkem při zpětném zkoumání finanční situace, ale zároveň poskytuje důležité informace pro budoucí plánování.

První kapitulu teoretické části tvoří literární rešerše pramenů, které se zabývají tematikou neziskového sektoru. Zaměřila jsem se na rozdělení této oblasti, které se od různých autorů liší a každý z nich považuje za důležité právě to své členění. Dále představím nestátní neziskové organizace, konkrétně občanská sdružení a způsoby jejich financování.

Druhou část teorie jsem věnovala hlavnímu tématu, a to finanční analýze. Od samého začátku jsem měla jeden hlavní cíl – zaměřit se na specifické charakteristiky a ukazatele, které by výsledky co nejvíce zaměřili na neziskovou oblast. Tato sféra je v naší zemi velmi rozsáhlá, avšak literárních zdrojů zabývajících se danou problematikou není mnoho. Z tohoto důvodu jsem některé výpočty upravila pro potřeby organizace a v některých případech jsem přidala i svůj vlastní nápad.

Hvězda – občanské sdružení projevilo svůj zájem o provedení finanční analýzy a posouzení finančního zdraví organizace. Tato myšlenka mne zaujala, a protože jsem člověk, který rád pracuje s čísly, porovnává, počítá, vyhodnocuje, rozhodla jsem se této nabídce využít. Ve své praktické části se proto zaměřím na finanční analýzu občanského sdružení Hvězda. Informace pro zpracování finanční analýzy jsem čerpala z výročních zpráv a účetních výkazů za roky 2006 až 2010. Z důvodu auditu a možnosti podání daňového přiznání až do konce června nebylo možné využít výkazy za rok 2011.

Svoji práci jsem orientovala zejména na poměrové ukazatele a jejich vzájemné propojení. Dle mého názoru by byla aplikace složitějších ukazatelů dosti neefektivní. Nesmíme zapomínat, že se pohybujeme v neziskové oblasti, kde není každý ukazatel přínosem.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 NEZISKOVÝ SEKTOR V ČR

V České republice je národní hospodářství členěno na ziskový a neziskový sektor podle toho, z jakých prostředků je financován, tak jak to uvádí Takáčová (2009). Neziskové organizace (dále jen NO) se v anglickém jazyce označují termínem Non-Profit Organisation. NO jsou specifické tím, že jsou zakládány především v oblasti humanitární pomoci a sociální péče, zdravotnictví, ekologie, kultury, vědy a výzkumu, vzdělávání, ochrany životního prostředí a lidských práv aj.

Charakteristiky jednotlivých NO nejsou v literárních pramenech jednoznačně definovány, avšak nejbližší jsou uvedeny v zákoně č. 586/1992 Sb. o dani z příjmů § 18, odstavec 7. Ten uvádí, že jde o organizace, které mají formu právnické osoby, s tím, že nebyly zřízeny za účelem podnikání.

Ze samotného názvu sektoru plyne, že prioritou těchto organizací není tvorba zisku. Tato skutečnost je tak trochu zavádějící. Hlavním cílem je dosáhnout vyrovnaného hospodaření, tvorba zisku však není vyloučena. Princip tkví v tom, že event. zisk není rozdělen např. mezi jednotlivé zakladatele, ale slouží k financování činnosti v dalších letech. (MFCR.cz, 2005)

1.1 Rozdělení neziskového sektoru

Existuje spousta možností, jak definovat neziskový sektor a jak jej rozčlenit. Jednotlivá rozdělení závisí na mnoha kritériích. Nejvíce se v literárních pramenech objevují dělení podle druhu financování, zakladatele a výkaznictví.

Vzhledem k tomu, že Zákon o dani z příjmů definuje NO jako právnickou osobu, je zapotřebí zmínit i hlavní rozdělení právnických osob podle Zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník:

- sdružení fyzických nebo právnických osob (př. občanská sdružení),
- účelová sdružení majetku (př. nadační fondy),
- jednotky územní samosprávy (př. obce, kraje),
- jiné subjekty, o kterých to stanoví zákon. (Občanský zákoník, §18 ods.2)

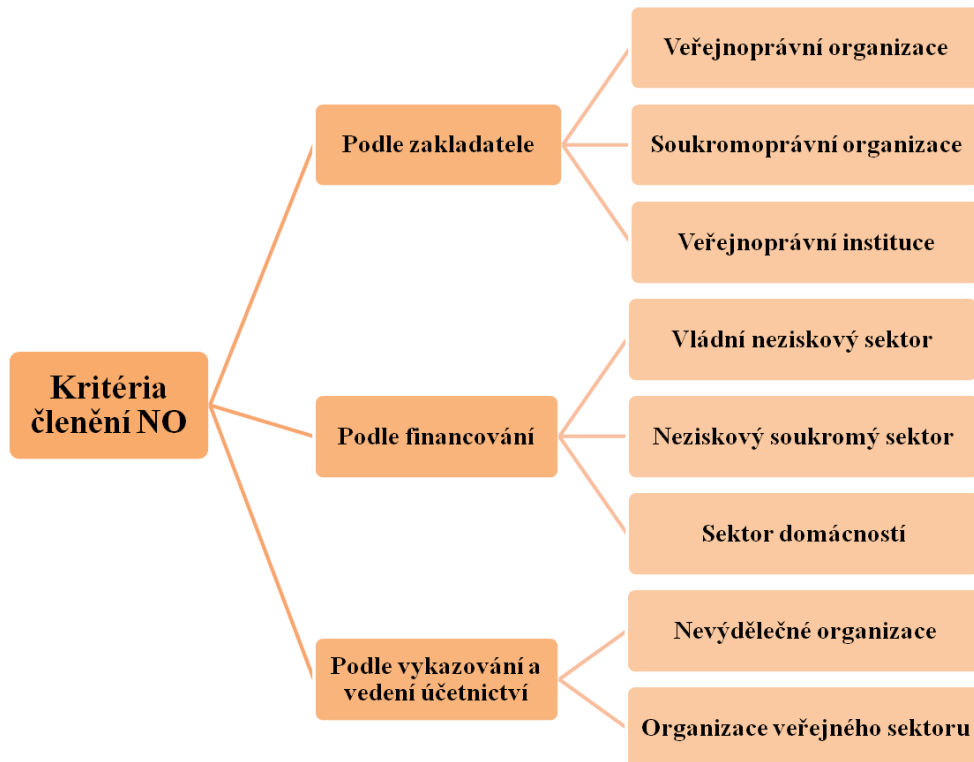
Rektořík (2010) uvádí členění neziskového sektoru na oblast veřejného a soukromého sektoru a sektoru domácností. **Veřejný sektor** (vládní neziskový sektor) je řízen a spravován veřejnou správou, financován z veřejných financí a rozhoduje se v něm veřejnou volbou. **Neziskový soukromý sektor** tvoří FO a PO, které se rozhodly vložit své

finance do předem stanovené činnosti, aniž by očekávali ze svého vkladu nějaký zisk. Částečně bývá soukromý sektor financován i z veřejných financí. **Sektor domácností** má svoji specifickou roli v národním hospodářství. Na trhu výrobních faktorů, výrobku a služeb a celkově kapitálu je významným článkem pro formování občanské společnosti a kvalitu organizací.

Podle Kraftové (2002) se v ČR člení neziskový sektor nejčastěji na vládní, municipální a tzv. nevládní organizace. Do tohoto členění se řadí:

- politické strany a hnutí,
- nadace a nadační fondy,
- obce, kraje, organizační složky státu a územních samosprávných celků,
- státní fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- zájmová sdružení PO,
- občanská sdružení a odborové organizace,
- příspěvkové organizace,
- církve a náboženské společnosti,
- veřejné vysoké školy aj.

Členění podle vedení účetnictví a výkaznictví uvádí Otrusinová a Kubíčková (2011). Jde o rozdělení na nevýdělečné organizace a organizace veřejného sektoru, kdy každá skupina postupe podle příslušné vyhlášky. Vyhláškou MF ČR č. 504/2002 Sb. se řídí nevýdělečné organizace a podle Vyhlášky MF ČR č. 410/2009 Sb. účtují organizace veřejného sektoru. Pro zpřesnění se jedná o vybrané účetní jednotky (územní samosprávné celky, organizační složky státu, příspěvkové organizace, svazky obcí a krajů, pozemkový fond ČR).

Obrázek 1: Kritéria členění NO

Zdroj: vlastní zpracování

1.2 Občanská sdružení

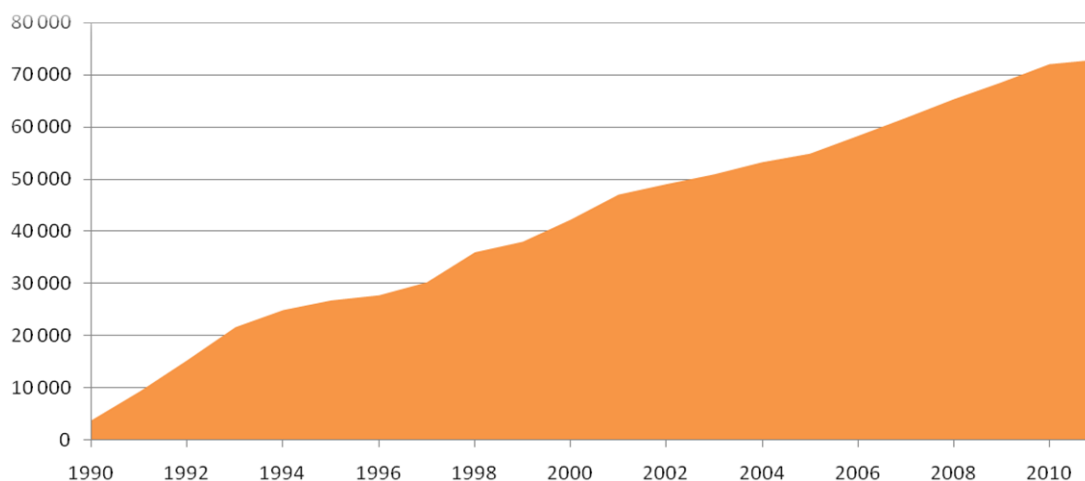
„Občané mají právo se svobodně sdružovat, mohou zakládat spolky, společnosti, svazy, hnutí a jiná občanská sdružení (dále jen OS), jakož i odborové organizace. Členy OS mohou být i právnické osoby. OS vzniká dle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. OS jsou právnickými osobami, do jejichž postavení a činnosti mohou státní orgány zasahovat jen v mezích zákona. Ke sdružování nesmí být nikdo přinucen a ze sdružení může každý svobodně vystoupit. Práva a povinnosti člena sdružení upravují stanovy sdružení.“ (Takáčová, 2009, str. 18)

Vznik je podmíněn registrací na Ministerstvu vnitra. Zároveň je důležitá evidence na ČSÚ, který vede seznam OS. Zde také získá sdružení své identifikační číslo. Návrh na založení OS musí podat minimálně 3 FO nebo PO. Růžičková navíc uvádí nejčastější OS:

- odborové organizace,
- chovatelé, včelaři, zahrádkáři,
- tělovýchovné jednoty,
- český červený kříž,

- obce,
- myslivecké sdružení a český myslivecký svaz aj.

Přehled registrovaných neziskových organizací vede Český statistický úřad. Podle údajů ČSÚ uvedl portál Neziskovky.cz počty NO od roku 1990 do roku 2011. Občanská sdružení jsou jednoznačně nejpočetnějšími nestátními neziskovými organizacemi v ČR a jejich nárůst znázorňuje následující graf.

Graf 1: Statistika počtu občanských sdružení v ČR

Zdroj: Neziskovky.cz, vlastní zpracování

1.2.1 Zdroje financování

V prvé řadě se sleduje hlavní poslání organizace a jeho dosažení a až poté jsou sledovány příjmy. V mnohých případech mohou i NO dosahovat zisků, a to zejména svou doplňkovou činností. Mezi nejčastější zdroje příjmů řadí Růžičková (2009):

- vlastní činnost,
- vybrané členské příspěvky,
- příjmy z pořádání kulturních, rekreačních a jiných akcí propagující vlastní činnost,
- dotace,
- dary aj.

Poskytování dotací občanským sdružením ze státního rozpočtu, popřípadě z rozpočtů obcí a krajů, není dle zákona povinností. Občanská sdružení musí splňovat stanovené podmínky, tak jako například obecně prospěšné společnosti a o dotace si řádně zažádat. Proto nelze tvrdit, že OS jsou financována státem, jedná se pouze o poskytnutí dotací. To musí být v souladu se zákonem č. 576/1990 Sb., o rozpočtových pravidlech republiky.

Princip dotační politiky v ČR zveřejněný portálem Ministerstva financí ČR neumožňuje víceleté financování sdružení, vždy jen na jeden rok podle sestaveného rozpočtu. Dotace jsou nabízeny v rámci vyhlášených programů, které jednotlivý poskytovatelé dotací financují. Tito poskytovatelé pak kontrolují instituce, do kterých finanční prostředky plynuly. Získat finanční prostředky je možné i ze zahraničí. Nejčastěji jsou dotace čerpány z fondů Evropské unie, k čemuž slouží program PHARE.

2 FINANČNÍ ANALÝZA NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

Hlavním cílem finanční analýzy (dále jen FA) je celkové zhodnocení toho, jak si podnik vedl především v oblasti finančního řízení, jehož je součástí. Knápková a Pavelková (2010) ve své knize zmiňují, že mnohem důležitější je průběžná kontrola finančního postavení firmy. Ta je podstatná pro správné rozhodování manažerů při získávání peněžních prostředků a jejich optimálním rozdělování, při posuzování obchodních úvěrů, rozdělování zisku apod. Minulost i budoucnost jsou zde úzce propojeny. Těžko by mohl manažer či ekonom vytvářet finanční plány a rozpočty, kdyby nevěděl jaké postavení firma má a jak si v předchozích letech vedla. FA je proto důležitou zpětnou informací pro efektivní řízení podniku.

Pro zdokonalování a rozvoj celé organizace je dobré znát příčiny, které vedly k úspěchu či neúspěchu v podnikání. Díky FA je pak mnohem snazší odhalit faktory, které působili negativně na postavení firmy. Na druhou stranu lze i odhadnout budoucí vývoj faktorů, jak ekonomických, tak neekonomických. Data získaná prostřednictvím FA se třídí, srovnávají mezi sebou navzájem, sledují se jejich vztahy, souvislosti, vývoj apod. Tak dochází ke zvyšování jejich vypovídací hodnoty. (Sedláček, 2011)

I Ručková (2010) se ve své knize zmiňuje o tom, že podstatou FA je splnění dvou základních funkcí: prověření finančního zdraví podniku (ex post analýza) a vytvoření základu pro finanční plán (ex ante analýza). První funkce nám dá pohled na finanční situaci podniku k určitému datu. Díky tomu lze vidět historický, ale i odhadnout budoucí vývoj organizace. Druhá funkce vychází se samotné FA, která je základem pro plánování hlavních finančních veličin.

Přednostně se využití finanční analýzy předpokládá u podniků zaměřených na tvorbu zisku. Neziskový sektor, svými charakteristickými vlastnostmi, vyžaduje určitou specifikaci využívaných nástrojů při finanční analýze. Důležitým poznatkem u NO je možnost rozdělení činnosti. Pokud dostanou příslušné povolení a postupují podle zákonných předpisů, mohou vedle hlavní činnosti provozovat i činnost hospodářskou (doplňkovou, vedlejší,...). Cílem doplňkové činnosti je, v co největší míře pokrýt ztrátu z činnosti hlavní. (Otrusínová a Kubíčková, 2011)

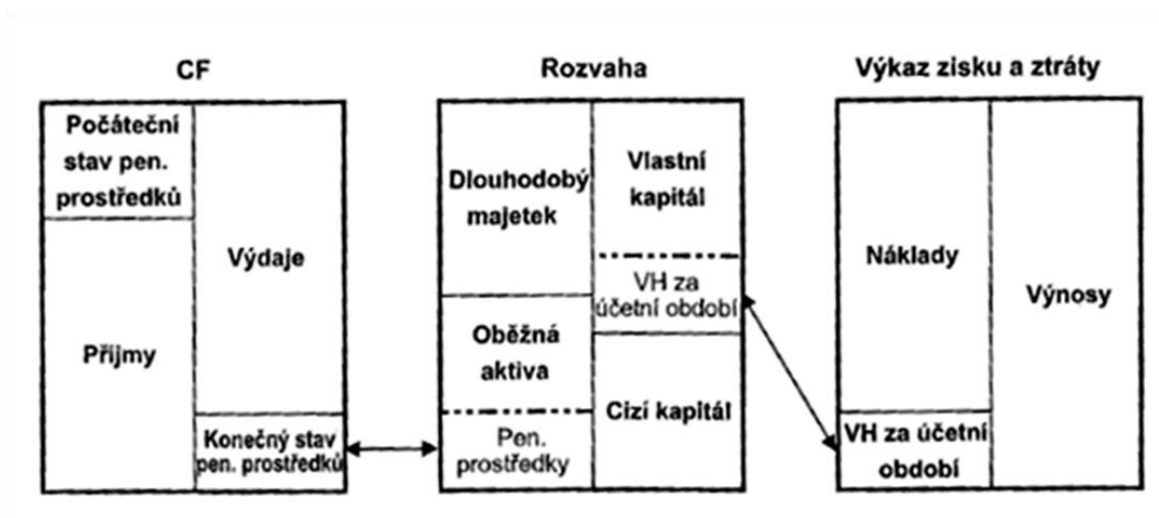
Před tím, než začneme provádět samotnou analýzu výsledků hospodaření, je nutné stanovit si požadavky, kterých chceme prostřednictvím ukazatelů dosáhnout. Kraftová je toho názoru, že by používané nástroje a metody měly být srozumitelné, jednoznačné a hlavně

dostatečně přesné. Měli by mít přímý vztah se stanovenými cíli. Důležité je také vyhnout se nadbytečnosti použitých ukazatelů. Jejich propočty by pak byly pro firmu neefektivní, v některých případech třeba i zkreslující apod. Došlo by tak i ke snížení samotné účelnosti analýzy.

2.1 Zdroje informací pro vypracování finanční analýzy

Na počátku zpracovávání FA je důležité nashromáždit co nejvíce zdrojů dat. Tyto vstupní informace podmiňují kvalitu konečných výsledků. Je nutné zachytit hlavně data, která nám pomohou co nejlépe vyhodnotit finanční situaci firmy. (Růčková, 2010)

K nejvýznamnějším zdrojům patří účetní výkazy. Důležitá je jejich znalost, schopnost v nich číst a také umění jednotlivé položky z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a výkazu cash flow propojit. Slabší stránkou výkazů je jejich vypovídající schopnost. Jsou totiž zpracovány výhradně pro potřeby účetní a daňové a tudíž nemusí věrně zobrazovat ekonomickou realitu podniku.

Obrázek 2: Vzájemná provázanost účetních výkazů

Zdroj: Knápková a Pavelková, 2010, str. 56

Při sestavování účetních výkazů postupují neziskové organizace podle vyhlášky č. 504/2002 Sb. Bezpodmínečně se řídí také zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů, Českými účetními standardy a Vnitřními předpisy organizace.

2.1.1 Rozvaha a výkaz zisku a ztráty

Rozvaha a výkaz zisku a ztráty jsou dva základní výkazy každého podniku. Knápková a Pavelková (2010) podotýkají, že pro provedení FA je zapotřebí dobrá znalost jednotlivých položek těchto výkazů.

Účelem sestavování rozvahy je informovat uživatele o majetkové struktuře organizace a o zdrojích, které tento majetek financují. Zlatým pravidlem financování je krytí dlouhodobého majetku a trvale přítomné části oběžných aktiv dlouhodobými zdroji. Obecně platí, že se aktiva musí rovnat pasivům.

Růčková (2010) ve své knize uvádí také schopnost rozvahy informovat o finanční situaci podniku. Jde zejména o zachycení zisku či ztráty za sledované období, a tím i o zjištění úspěšnosti hospodaření podniku. U neziskových organizací se předpokládá, že bude převažovat ztrátový výsledek hospodaření.

Struktura výkazu zisku a ztráty je tvořena výnosy, náklady a výsledkem hospodaření. Jednotlivé řádky výkazu jsou označeny buď římskou číslicí, nebo písmenem a doplňují je součtové nebo rozdílové řádky. Písmena označují nákladové položky a římské číslice výnosové položky. Hodnoty uváděné ve VZZ náleží vždy do sledovaného období, ve kterém ovlivnily výsledek hospodaření. Ten je podkladem pro výpočet daně z příjmů, po jejímž odečtení získáme tzv. EAT (čistý zisk). (Kraftová, 2002)

2.1.2 Cash flow

Za nevýhodu VZZ označila Růčková (2010) to, že nákladové ani výnosové položky se neopírají o skutečné peněžní toky a výsledný zisk či ztráta nezobrazuje skutečnou hotovost za dané období. To znamená, že zisk a peníze si nejsou rovny. Skutečné příjmy a výdaje je nutné zachytit nějakým jiným způsobem. K tomuto účelu slouží cash flow (CF) neboli výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků, výkaz o peněžních tocích.

„Cash is King.“ Tímhle úslovím označily autorky Knápková a Pavelková (2010) důležitost sledování toku hotovosti v každé organizaci. Dosažení ztrátového výsledku hospodaření donutí firmu zamyslet se a zjistit, proč k tomu došlo a najít cestu, jak být v příštích letech opět ziskový. Avšak nedostatek finančních prostředků, v hotovosti, na účtech i ve formě cenin, znamená pro podnik omezené každodenní fungování. Každá organizace musí pečlivě sledovat a plánovat tok peněžních prostředků, aby nebyla negativně ovlivněna jejich vlastní existence.

Výkaz cash flow slouží ke zodpovězení dvou otázek: Jaké množství peněžních prostředků podnik za dané období vytvořil a na jaký účel je použil? Pro lepší vypovídací schopnost výkazu je možno jej rozdělit podle následujících činností:

- provozní,
- investiční,
- mimořádná.

Nejdůležitější částí je provozní činnost, která umožňuje porovnat VH za běžnou činnost se skutečně získanými penězi. Poskytuje pohled na to, jak produkci finančních prostředků ovlivnili změny pohledávek, závazků, pracovního kapitálu, zásob, apod. V investiční části se promítají výdaje na pořízení a příjmy z prodeje investičního majetku, tedy dlouhodobého. Prostřednictvím finanční oblasti lze sledovat pohyb dlouhodobého kapitálu. Nejčastěji se jedná o úvěry a peněžní toky související s vlastním jměním organizace, např. dividendy. (Růčková, 2010)

2.1.3 Ostatní zdroje informací

Dalšími důležitými zdroji informací jsou různé firemní a ekonomické statistiky, zprávy od vedoucích pracovníků, manažerů, auditorů, výroční zprávy apod. Podnik by měl sledovat i názory a odhady analytiků jiných institucí a veřejnosti.

2.2 Metody finanční analýzy a jednotliví ukazatelé

Při sestavování FA je důležité nezapomenout na časové hledisko, podle kterého se rozlišují veličiny na stavové a tokové. Typickými stavovými veličinami jsou data z rozvahy, které se vztahují k určitému časovému okamžiku, naopak data z výkazu zisku a ztráty se vztahují k časovému intervalu, proto tokové veličiny. (Růčková, 2010)

V následující části si rozebereme jednotlivé ukazatele, které patří do skupiny tzv. elementárních metod. Při jejich zjišťování postačí základní aritmetické operace. Zpracování a interpretace výsledků je ve většině případů jednoduchá a nenáročná. Proto jsou tyto metody v praxi velmi využívané a pro samotné zhodnocení finančního zdraví podniku zcela postačí. Existují také vyšší metody FA, těmi se však v této práci nebudeme zabývat.

2.2.1 Absolutní ukazatele

Tyto ukazatele je možné dobře využít při analýze vývojových trendů a k procentuálnímu vyjádření jednotlivých položek. Vychází přímo z účetních výkazů a jejich výstup je pro firmy spíše orientační. (Knápková a Pavelková, 2010)

V první řadě by se měla organizace zaměřit na vývoj meziročních změn. K tomuto účelu nejlépe poslouží **horizontální analýza**, kterou popisuje i Kislingerová a Hnilica (2008). Díky ní jsme schopni vyjádřit, o kolik procent se jednotlivé položky rozvahy či výsledovky změnilo oproti předchozímu roku. Výpočet se dá aplikovat i na více let, což umožní zobrazení vývoje dané položky ve větším časovém horizontu.

Výpočet je následovný:

$$\text{Změna v \%} = \frac{\text{běžné období} - \text{předchozí období}}{\text{předchozí období}} * 100 \quad (1)$$

Při interpretaci výsledků je možné využít i absolutního rozdílu veličin, který lze získat prostým rozdílem běžného a minulého období. Tato metoda je jednou z nejjednodušších při vypracovávání výročních zpráv a je podkladem pro výpočet budoucích trendů.

Vertikální analýza naopak spočívá ve vyjádření jednotlivé položky výkazu k nějaké bilanční sumě, která může být podle Sedláčka (2011) celková, nebo jen částečná. Například můžeme vyjádřit procentuální účast dlouhodobého hmotného majetku na celkových aktivech nebo jen na dlouhodobém majetku. Pomocí vertikální analýzy vyjadřuje podnik strukturu aktiv a pasiv. Výhodou analýzy je možnost srovnání časových vývojových trendů v podniku a také porovnání s různými firmami.

2.2.2 Rozdílové ukazatele

Rozdíloví ukazatelé vycházejí především z rozdílů stavových veličin. Většinou jsou vyjádřením rozdílu jednotlivých položek aktiv a pasiv. Nejčastěji se využívají v oblasti řízení oběžných aktiv a likvidity. (Růčková, 2010)

K nejvýznamnějším ukazatelům patří **čistý pracovní kapitál (ČPK)**, který má významný vliv pro zobrazení platební schopnosti podniku. Knápková a Pavelková (2010) jej definují jako rozdíl oběžného majetku a krátkodobých cizích zdrojů. Pro zajištění likvidnosti by měla organizace udržovat relativní výši volného kapitálu. ČPK znázorňuje tu část oběžných aktiv, které jsou financovány dlouhodobým kapitálem.

Obrázek 3: Čistý pracovní kapitál

Zdroj: Knápková a Pavelková, 2010, str. 82

Pokud však není pracovní kapitál krytý dlouhodobými zdroji, dochází ke vzniku záporného čistého pracovního kapitálu, který je označován jako nekrytý dluh. Sedláček tak ve své knize popisuje vztah mezi majetkem a kapitálem, od kterého jsou odvozena tzv. bilanční pravidla financování, která by měla pomáhat finančním manažerům a ekonomům při řízení organizace. Mezi nejznámější pravidla patří dle Sedláčka (2011):

- zlaté pravidlo financování – zdroje krytí jednotlivých složek majetku by měly být k dispozici po celou dobu, po kterou je majetek v podniku vázán,
- zlaté bilanční pravidlo – stálá aktiva by měla být kryta dlouhodobým kapitálem,
- zlaté pari pravidlo – dlouhodobá aktiva by měla být financována převážně z vlastních zdrojů,
- zlaté pravidlo vyrovnání rizika – vlastní zdroje by měly převyšovat cizí zdroje.

Čisté pohotové prostředky (ČPP) vyjadřují rozdíl pohotových peněžních prostředků a okamžitě splatných závazků a jsou obrazem okamžité likvidity. Mezi pohotovými peněžními prostředky zařadíme i krátkodobé termínové vklady a cenné papíry z důvodu jejich rychlé přeměny na peníze za podmínek fungujícího trhu. (Knápková a Pavelková, 2010)

2.2.3 Poměrové ukazatele

Skupina poměrových ukazatelů se řadí mezi nejpočetnější a zároveň nejvyužívanější. Zvolený údaj je dáván do poměru s jiným údajem. Výsledkem je vyjádření velikosti ukazatele v čitateli na jednotku ukazatele ve jmenovateli.

Mezi základní ukazatele, které si dále podrobněji rozebereme, se řadí skupiny ukazatelů likvidity, aktivity, zadlužení a rentability aj.

Ukazatelé likvidity se nejčastěji pojí s oběžnými aktivy. Pojem likvidita obecně představuje schopnost podniku uhradit své závazky. Od toho se potom odvíjí likvidnost, která vyjadřuje schopnost určité složky majetku přeměnit se na peněžní hotovost. V jednotlivých výpočtech se oběžný majetek poměruje s krátkodobými cizími zdroji (krátkodobé závazky, krátkodobé bankovní úvěry a finanční výpomoci). Pro dosažení co nejpřesnějších výsledků je potřeba vyloučit položky, které výpočty zkreslují. Jsou to především neprodejně zásoby, pohledávky po lhůtě splatnosti, nedobytné pohledávky apod. Základními ukazateli likvidity jsou:

- běžná likvidita (likvidita III. stupně) – znázorňuje, kolikrát jsou oběžná aktiva schopna pokrýt krátkodobé cizí zdroje. Obecně by se výsledná hodnota měla pohybovat v intervalu 1,5 – 2,5. V nižších hodnotách je situace riziková, v opačném případě jde o tzv. drahé financování, kdy jsou zásoby oběžného majetku příliš vysoké a neefektivní.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé cizí zdroje}} \quad (2)$$

- pohotová likvidita (likvidita II. stupně) – v tomto případě nejsou do výpočtu zahrnuty zásoby. Pokud budou výsledné hodnoty menší než 1, musí organizace spoléhat na eventuelní prodej těchto zásob.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{krátk. pohledávky} + \text{krátk. finanční majetek}}{\text{krátkodobé cizí zdroje}} \quad (3)$$

- okamžitá likvidita (likvidita I. stupně) – u následujícího ukazatele využijeme pro porovnání s krátkodobými cizími zdroji pouze krátkodobý finanční majetek. Hodnota ukazatele by se měla pohybovat v rozmezí 0,2 – 0,5. V případě zjištění vyšších hodnot by se jednalo o neefektivní využívání finančních prostředků.

$$\text{Okamžitá (hotovostní) likvidita} = \frac{\text{krátkod. finanční majetek}}{\text{krátkod. cizí zdroje}} \quad (4)$$

- Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech – tento ukazatel by měl dosahovat hodnot 30 – 50 % a zobrazuje finanční stabilitu podniku z krátkodobého hlediska. (Knápková a Pavelková, 2010)

$$\text{Podíl ČPK na OA} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{krátkod. cizí zdroje}}{\text{oběžná aktiva}} * 100 \quad (5)$$

Ukazatelé aktivity představují vázanost kapitálu v jednotlivých složkách aktiv a pasiv. Růčková (2010) se domnívá, že nejčastěji poskytují pohled na to, jak hospodaříme s aktivy a také jak využíváme investované finanční prostředky. Ukazatelé aktivity jsou úzce propojeny s likviditou a sledují, jaký má na ně vliv hospodaření s majetkem.

Vedle vázanosti kapitálu se uvádí také obratovost jednotlivých položek a jejich doba obratu. Obratovost znázorňuje, kolikrát se zvolená veličina v podniku obrátí za dané období, a doba obratu stanoví, jak dlouho trvá jedna obrátka. Mezi nejčastěji používané ukazatele aktivity se řadí:

- vázanost celkových aktiv – tento ukazatel nám poskytuje informace o intenzitě využívání aktiv s cílem dosažení tržeb. Efektivnější je, když je výsledek co nejnižší.

$$\text{Vázanost celkových aktiv} = \frac{\text{aktiva}}{\text{tržby}} \quad (6)$$

- obrat celkových aktiv – v případě poklesu intenzity vázanosti celkových aktiv v podniku pod počet obrátek aktiv by mělo dojít k prodeji některého aktiva a zvýšení tržeb. Celková aktiva je možné srovnat i s celkovými výnosy. (Sedláček, 2011)

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \quad (7)$$

- doba obratu zásob – nejčastěji bývá porovnáván průměrný stav zásob s tržbami, pro zhodnocení doby obratu jednotlivých zásob je lepší použít příslušné náklady. Využívá se u organizací s vyšší hodnotou zásob. Cílem je maximalizace hodnot.

$$\text{DO zásob} = \frac{\text{Ø stav zásob}}{\text{tržby (náklady)}} * 360 \quad (8)$$

- obrat kapitálu – tento ukazatel hodnotí výnosnost zdrojů použitých k produkci. Součástí výnosů jsou u organizací navíc výnosy z dalších činností, dotace apod. Prioritou je dosáhnout co největších hodnot.

$$\text{Obrat kapitálu} = \frac{\text{výnosy}}{\text{Ø stav pasiv}} \quad (9)$$

- míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech – často se počítá vázanost dlouhodobého majetku v pořizovacích cenách, Kraftová (2002) však zachycuje i míru opotřebení majetku.

$$\text{Míra vázanosti stálých aktiv} = \frac{\text{Stálá aktiva v ZC}}{\text{Výnosy}} \quad (10)$$

- doba obratu pohledávek – u neziskových organizací je vhodný při zjišťování vývoje pohledávek ve vztahu k výnosům. Tento ukazatel by měl být co nejmenší.

$$\text{DO pohledávek} = \frac{\text{Ø stav pohledávek}}{\text{výnosy}/360} \quad (11)$$

- poměr dob obratu krátkodobých pohledávek a závazků – zobrazuje soulad mezi dobou splatnosti závazků a pohledávek. Ukazatel by měl nabývat hodnot nižších než 1. Při tomto stavu má organizace dostatečnou dobu na úhradu svých závazků a udržuje si zároveň svoji solventnost. Optimální je klesající hodnota tohoto ukazatele. Vyrovnaný stav úhrady pohledávek a závazky odpovídá hodnotě 1.

$$\text{Poměr DO} = \frac{\text{Ø stav pohled./provoz. výnosy}}{\text{Ø stav závazků/provoz. náklady}} \quad (12)$$

Při porovnání dob obratu závazků a pohledávek můžeme snadno zjistit, zda je potřeba, aby podnik dodatečně zajistil další finanční prostředky. Sečtením doby obratu pohledávek a zásob a odečtením doby obratu závazků získáme obratový cyklus peněz. Ten stačí vynásobit náklady na jeden den a dostaneme již zmiňovanou finanční potřebu. (Otrusinová a Kubičková, 2011)

Ukazatelé zadluženosti nebo také ukazatelé financování znázorňují vztah vlastních a cizích zdrojů. Zadlužení by mělo mít v podniku vždy určitou míru zastoupení a může i pozitivně přispět ke zlepšení rentability. (Kislingerová a Hnilica, 2008) Je téměř nemožné využívat jako zdroj financování pouze vlastní kapitál. Nejen že by došlo ke snížení jeho výnosností, ale zároveň by to bylo pro podnik velmi neefektivní. Cizí kapitál ve formě nákladů na jeho realizaci (úroky) snižuje základ pro výpočet daně. Působí zde jako tzv. daňový štít. Velké množství cizích zdrojů by naopak mohlo způsobit značné riziko. Proto je důležité hledat optimální poměr mezi vlastní a cizí formou financování. (Knápková a Pavelková, 2010)

U neziskových organizací se zadluženost posuzuje trošku z jiného pohledu. Zpravidla totiž převažují vlastní zdroje financování. U cizích zdrojů tvoří největší část krátkodobé závazky, zejména k dodavatelům, zaměstnancům, státu a institucím OSSZ a ZP. Pro posouzení zadluženosti organizace nám poslouží:

- míra finanční nezávislosti (stability) – u neziskových organizací se nejčastěji pohybuje kolem 70 %. V případě, že tento ukazatel cca na 30 %, je podnik označován jako nestabilní.

$$\text{Míra finanční nezávislosti} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celkový kapitál}} * 100 \quad (13)$$

- míra věřitelského rizika – představuje procentuální účast cizího na celkovém kapitálu.

$$\text{Míra věřitelského rizika} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celkový kapitál}} * 100 \quad (14)$$

- síla finanční páky (míra zadluženosti vlastního kapitálu) – je významným ukazatelem toho, jak organizace využívá ve svém řízení finanční páku. Výpočet je složen ze samotné míry zadluženosti zvětšené o 1.

$$\text{Síly finanční páky} = 1 + \frac{\text{celkový kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (15)$$

- míra oddlužování – je důležitým ukazatelem schopnosti podniku vytvářet finanční prostředky pro splácení dluhů. Díky němu se lépe stanoví množství peněz, které bude potřeba pro zaplacení splátek úvěrů. (Kraftová, 2002) Podobným ukazatelem je také úrokové krytí, které uvádí spousta jiných autorů. Jde v něm o poměr EBITu a nákladových úroků a vyjadřuje schopnost splácení úroků.

$$\text{Míra oddlužování} = \frac{\text{cash flow}}{\text{Ø celkový kapitál}} = \frac{\text{HV} + \text{odpisy} + \Delta \text{rezerv}}{\text{Ø celk. úročený kapitál}} * 100 \quad (16)$$

- celková zadluženost – patří k základním ukazatelům. Nejčastěji se uvádí, že by měla dosahovat hodnot v intervalu 30 – 60 %.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiva}} * 100 \quad (17)$$

- krytí DM vlastním kapitálem – tento ukazatel zobrazuje, v jaké procentuální výši hradí vlastní kapitál dlouhodobý majetek. V případě výsledku větším než 1 hradí VK i oběžná aktiva a preferuje tak finanční stabilitu podniku.

$$\text{Krytí DM vlastním kapitálem} = \frac{\text{VK}}{\text{DM}} * 100 \quad (18)$$

- krytí DM dlouhodobými zdroji – je spojeno se zlatým pravidlem financování (dlouhodobý majetek by měl být financován z dlouhodobých zdrojů). Výsledná hodnota může být:
- menší než 1 – podnik se řídí agresivní strategií financování, která je značně riziková. Podnik lze označit jako podkapitalizovaný a hodnota ČPK je záporná.
  - větší než 1 – podnik se vyznačuje bezpečnou, ale dražší konzervativní strategií financování. ČPK tvoří velkou část aktiv a tudíž je podnik překapitalizovaný.
  - rovno 1 – podnik se snaží udržovat neutrální strategii financování a je dosaženo zlatého pravidla.

Pro správný výpočet je důležité definovat dlouhodobé zdroje. Ty jsou tvořeny vlastním kapitálem a dlouhodobými cizími zdroji. (Knápková a Pavelková, 2010)

$$\text{Krytí DM dlouhodobými zdroji} = \frac{\text{dlouhodobé zdroje}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad (19)$$

Ukazatelé rentability (ziskovosti) jsou jedním z nejdůležitějších ukazatelů u firem, které mají jako hlavní cíl tvorbu zisku. Podle Růčkové (2010) vyjadřují schopnost dosažení zisku za pomoci investovaného kapitálu. Základním článkem pro výpočet těchto ukazatelů je již zmíněný zisk, který je vyjádřen v poměru k nějaké veličině. Pro několik pohledů na vypovídací hodnotu ukazatelů se používají různé druhy zisku, nejčastěji EAT (čistý zisk), EBT (zisk před zdaněním) a EBIT (zisk před odečtením úroků a daní).

U neziskových organizací však nastává jeden zásadní problém. Tvorba zisku zde není prioritou a výsledek hospodaření je tudíž většinou ztrátový. To značně ovlivňuje hodnoty výpočtů. Rentabilitu je ale možné zjistit u doplňkové (hospodářské) činnosti organizace, která má za cíl tvorbu zisku. (Kraftová, 2002) Následující ukazatele můžeme tedy aplikovat nejen na hlavní, ale i na doplňkovou činnost.

- ROA (rentabilita celkového vloženého kapitálu) – představuje výnosnost vloženého kapitálu s tím, že není závislý na druhu financování. Bývá označován i jako ukazatel souhrnné efektivnosti nebo ukazatel produkční síly podniku.

$$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{aktiva}} \quad (20)$$

- ROE (rentabilita vlastního kapitálu) – tento ukazatel zobrazuje výnosnost vlastního kapitálu. Z obecného hlediska se doporučuje růst hodnot tohoto ukazatele. Růčková dále popisuje pákový efekt (leverage-faktor), který se s rentabilitou pojí. „Leverage-faktor vypovídá o tom, že mezi rentabilitou vlastního a celkového kapitálu existuje jakýsi vliv páky, což znamená, že je-li úroková míra cizího kapitálu nižší než rentabilita celkového kapitálu, roste rentabilita vlastního kapitálu při přílivu cizího – pozitivní leverage efekt“ (Růčková, 2010, str. 54)

$$ROE = \frac{\text{zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (21)$$

- ROS (rentabilita tržeb) – vyjadřuje, kolik zisku připadá na 1 Kč tržeb. Obě dvě položky si může každý podnik přizpůsobit podle svého. Obecný tvar tohoto ukazatele tvoří poměr zisku k tržbám.
- Variátor celkových nákladů – poměřuje změnu celkových nákladů k celkovým výnosům. Jeho využití se aplikuje zejména při rozhodování, zda zvýšit produkci, snížit či zvýšit nároky na dotace apod.

$$Var_N = \frac{(N_{t+1} - N_t)/N_t}{(V_{t+1} - V_t)/V_t} \quad (22)$$

- Míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti – tento ukazatel je využíván hlavně tam, kde má velké zastoupení doplňková činnost. Zjistíme tak, jestli je naplňován cíl této činnosti, kolika procenty se podílí na snížení ztráty z hlavní činnosti. Vychází ze vztahu zisk z doplňkové činnosti v poměru se ztrátou z hlavní činnosti. (Kraftová, 2002)

Ukazatele autarkie jsou využívány zejména municipálními firmami a upraveny tak, aby odpovídali specifickým nárokům neziskové sféry. Pracují s hodnotami hlavní činnosti tak, jak uvádí i Otrusinová a Kubíčková (2011). Autarkie může být podle použitých dat znázorněna jako poměr výnosů a nákladů. Procentuálně vyobrazuje míru krytí nákladů pomocí dosažených výnosů. Optimálně by měl ukazatel dosahovat hodnoty 100 % a víc.

$$A_{HV} = \frac{\text{výnosy}}{\text{náklady}} * 100 \quad (23)$$

Ukazatele produktivity zobrazují výkonnost podniku, kterou poměrujeme ve vazbě na kapitál nebo práci. Obecně můžeme říct, že jde o měření výkonnosti jednotlivých výrobních faktorů, které zabezpečují tvorbu bohatství v podniku. Nejčastěji se používá:

- produktivita práce – je ukazatel, který sleduje, jak výkonní jsou pracovníci, tudíž hodnotí pracovní sílu podniku. Výpočty lze konstruovat podle potřeby, což znamená, že se do výpočtů dají použít údaje o počtu pracovníků, počtu odpracovaných hodin, vyplacené mzdy apod. Pro náš případ nejlépe poslouží následující vzorec produktivity práce.

$$\text{Produktivita práce} = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{přepočtený počet pracovníků}} \quad (24)$$

- produktivita kapitálu – se využívá právě v oblasti neziskových organizací. „Slouží jako ukazatel míry zhodnocení kapitálu odrážející se ve vztahu k přidané hodnotě.“ (Kraftová, 2002, str. 137)

$$\text{Produktivita kapitálu} = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{celkový kapitál}} \quad (25)$$

- produktivita dlouhodobého hmotného majetku – znázorňuje, jaké množství výnosů bylo vyprodukováno 1 Kč investovanou do DHM. Ukazatel analyzuje využívání dlouhodobého majetku a měl by nabývat co nejvyšších hodnot. (Sedláček, 2011)

$$\text{Produktivita DHM} = \frac{\text{výnosy}}{\text{DHM v PC}} \quad (26)$$

2.2.4 Vztahy mezi ukazateli

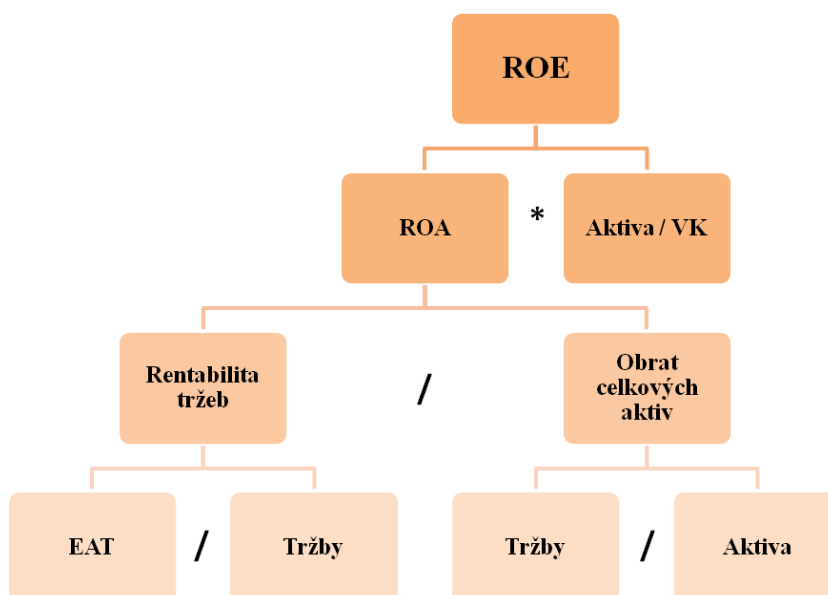
Pro dosažení co nejoptimálnějších výsledků je důležité, umět si propojit jednotlivé ukazatele a najít mezi nimi vazby. To podle Knápkové a Pavelkové (2010) umožní vidět situaci s komplexního hlediska. Když jeden ukazatel roste, druhý naopak poklesne apod. Jejich sledováním lze dosáhnout finanční rovnováhy v podniku. Jako názornou ukázkou použijeme likviditu, od které se dostaneme k dalším ukazatelům. Když jsou hodnoty ukazatelů likvidity vyšší, znamená to, že podnik zadržuje dostatečně velké množství zásob, peněžních prostředků či pohledávek. Z těchto oběžných aktiv neplynou žádné výnosy, tudíž dochází k poklesu rentability. Tu bychom mohli zvýšit lepším využíváním aktiv a zvýšením jejich obratovosti. Rozproudit rentabilitu bychom mohli i mírným zvýšením zadlužení, jejich vztah však ovlivňuje působení finanční páky. Navíc při vysoké zadluženosti dochází ke snížení likvidity.

2.2.5 Soustavy ukazatelů

Jsou to metody, které využívají různých kombinací předchozích ukazatelů a zobrazují jejich vzájemné vazby. Vysvětlují jejich vliv na celé hospodaření podniku. Slouží také k tomu, aby zpřehlednili prováděnou finanční analýzu. Ze soustavy ukazatelů bych jako nejznámější uvedla Du Pontův rozklad ukazatele rentability a pyramidové soustavy ukazatelů. (Růčková, 2010) Pro potřeby neziskových a municipálních organizací však nejsou tyto soustavy ukazatelů nejvhodnější.

Úkolem rozkladů je najít provázanost mezi ukazateli a analyzovat vztahy mezi nimi. Jakákoli změna v nějaké části soustavy způsobí změnu v celé skupině. **Du Pontův rozklad** nese název podle chemického podniku Du Pont de Nomeurs, ve kterém byl poprvé použit.

Obrázek 4: Du Pontův rozklad ROE

Zdroj: Růčková, 2010, str. 71, vlastní zpracování

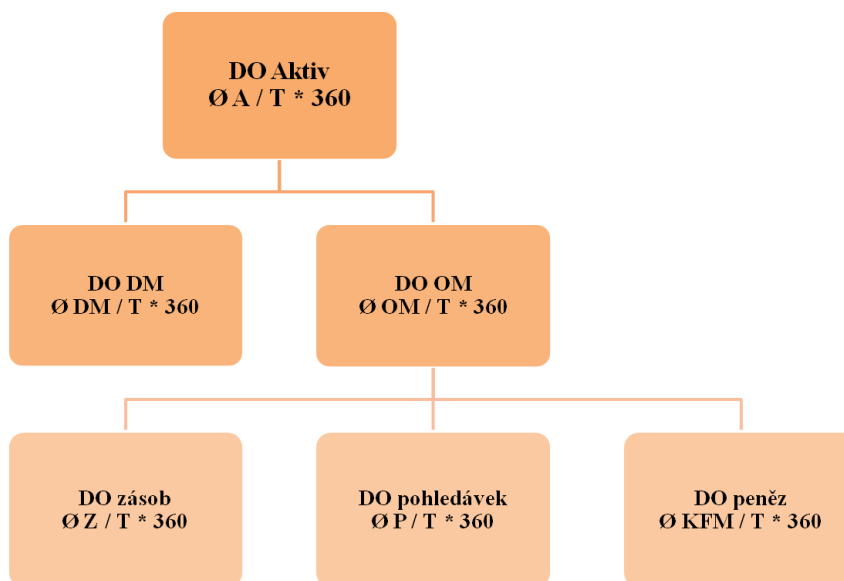
Na základě principu pyramidového rozkladu si může každý podnik rozložit ten ukazatel, který mu přinese nejvíce informací. Zvláště v oblasti neziskové bychom se měli zaměřit na rozklad ukazatelů, při zachování určité efektivity práce. Z globálního hlediska je vždy důležité, aby byla správně řízena likvidita. Rozklad běžné likvidity je následovný:

Obrázek 5: Rozklad likvidity

Zdroj: Kraftová, 2002, str. 151, vlastní zpracování

Pro poslední rozklad jsem se rozhodla zkonstruovat své vlastní schéma. Jedná se o náhled na doby obrátů jednotlivých částí aktiv, které jsou pro efektivní řízení velmi důležité.

Obrázek 6: Rozklad doby obrátu aktiv

Zdroj: vlastní zpracování

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 “HVĚZDA – OBČANSKÉ SDRUŽENÍ“

Obrázek 7: Logo o. s. (interní materiály)

“HVĚZDA – občanské sdružení“ (dále jen Hvězda – o. s.) byla založena dne 6. března 2000 dle zákona číslo 83/1990 Sb., O sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů. Stanovy občanského sdružení byly registrovány Ministerstvem vnitra ČR dne 10. 5. 2000 pod číslem VS/1-1/43725/00-R a ke změně stanov došlo 3. 4. 2006. Organizaci bylo přiděleno identifikační číslo: 708 29 560.

Orgány sdružení:

- členská schůze,
- rada občanského sdružení,
- kontrolní komise.

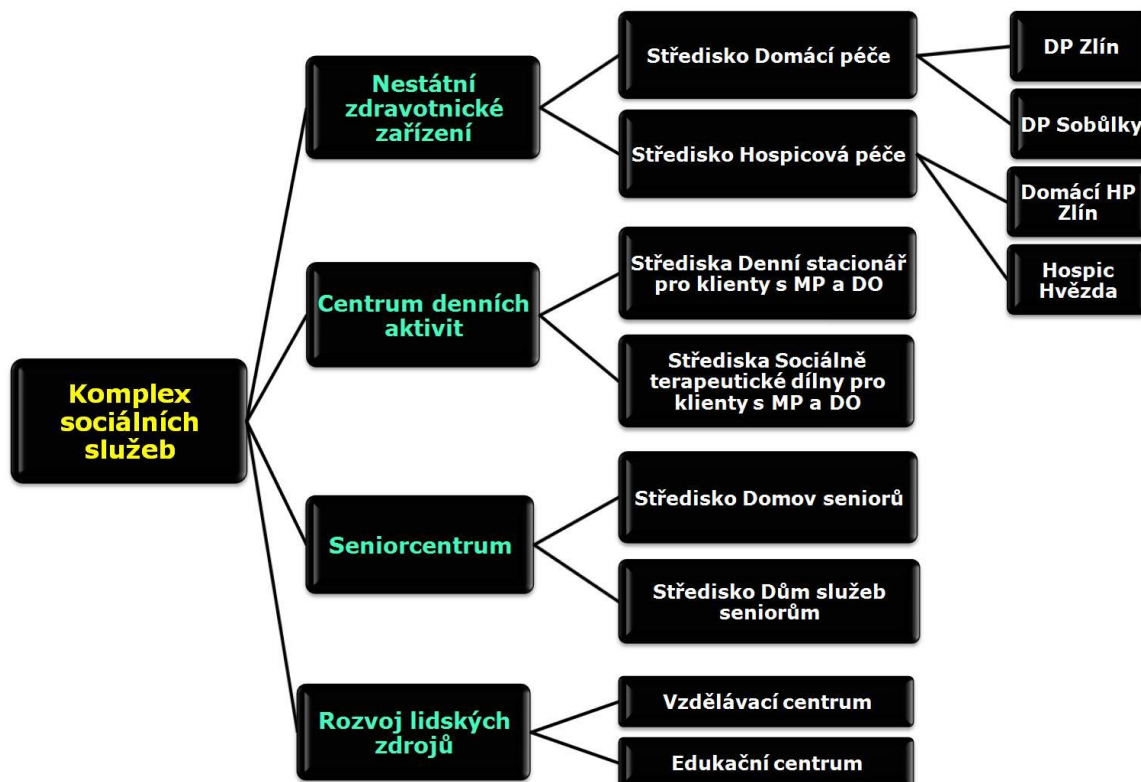
Zaměřením Hvězdy – o. s. je poskytování sociálních služeb, zdravotní péče a doplňkových služeb neziskovým způsobem na vysoké profesionální úrovni. Posláním organizace je rozšíření praktického naplňování myšlenek humanismu, mezigenerační tolerance, solidarity a občanského soužití.

Hvězda – o. s. se řídí těmito hlavními cíly:

- poskytnutí kvalitních sociálních služby (tj. splnění Standardů kvality sociálních služeb),
- dlouhodobá modernizace nového a kvalitnějšího vedení,
- zviditelňování organizace investicemi do reklamních letáků, informačních tabulí, manuálů pro zaměstnance apod., z důvodu zvyšování informovanosti o organizaci,
- spolupráce se zdravotními pojišťovnami,
- zvyšování kvalifikace zaměstnanců.

3.1 Komplex sociálních služeb

Pro naplnění poslání a cílů nabízí organizace projekt Komplex sociálních služeb, který se člení na dílčí projekty na základě cílové skupiny uživatelů a poskytovaných druhů služeb a péče. Ve své činnosti vychází z Evropské charty práv a svobod seniorů žijících v ústavních zařízeních z r. 1993. V každém roce bývá komplex aktualizován podle příslušných projektů. Následující schéma odráží komplex sociálních služeb za rok 2011.

Obrázek 8: Organizační struktura poskytovaných služeb (vlastní zpracování)

K zajištění nejvyšší možné kvality v poskytovaných službách získalo středisko mezinárodní certifikát ČSN EN ISO 9001:2009. Na základě etického auditu se stala organizace nositelem ocenění Podnik Fair play 2007,2008. Tato cena symbolizuje loajalitu a spolehlivost, a to nejen ve vztahu ke klientům, ale i k obchodním partnerům a zaměstnancům.

3.1.1 Nestátní zdravotnické zařízení

Domácí péče je určena ošetřujícím praktickým lékařem pro dospělé nebo pro děti, eventuálně odborným lékařem při hospitaci. Domácí péče je poskytována klientům, kteří jsou plně nebo částečně závislí na pomoci druhé osoby a je třeba u nich zajistit pokračování v dané péči.

V rámci oddělení Domácí hospicová péče jsou poskytovány služby klientům, kteří trpí nevléčitelnou chorobou v pokročilém nebo terminálním stádiu a dále pak pacientům, u kterých je poskytována domácí umělá plicní ventilace. Poskytovaná odborná péče zahrnuje především léčbu bolesti, ale i emocionální podporu, která pomáhá zmírnit utrpení pacienta i jeho blízkých zejména v procesu umírání. Pracovníci poskytují pacientům a jejich blízkým pomoc v situaci, která je nelehká, ale s odbornou a lidskou podporou řešitelná. Prioritou Domácí hospicové péče je to, aby těžce nemocný člen rodiny v nejtěžším období života mohl zůstat v důvěrně známém prostředí domova, netrpěl zbytečně bolestmi a konec života mohl prožít uprostřed svých blízkých.

Vedle Domácí hospicové péče poskytuje Hvězda – o. s. také lůžkové zařízení Hospic Hvězda. Toto středisko bylo uvedeno do provozu v roce 2004. Jejím hlavním posláním je odstranění či zmírnění příznaků postupující závažné nevléčitelné nemoci. Pacientům je zde poskytována zvýšená ošetrovatelská péče. Odborné výkony i léčebné postupy jsou voleny individuálně, s ohledem na zajištění kvality života.

3.1.2 Centrum denních aktivit

Denní stacionář pro klienty s mentálním postižením poskytuje ambulantní služby osobám s mentálním postižením, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení. Vzhledem k tomu, že jejich situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby, snaží se organizace zapojovat tyto klienty do nejrůznějších činností a rozvíjet tak jednotlivé stránky jejich osobnosti.

Hlavním posláním projektu Sociálně terapeutické dílny pro klienty s mentálním postižením je poskytovat ambulantní služby osobám s mentálním postižením, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení a tyto osoby nejsou umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce. Jejich účelem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie.

Středisko Denní stacionář pro klienty s duševním onemocněním poskytuje pravidelný kontakt se stejně nemocnými v neformálním prostředí s možností využití volného času, jako jsou společné návštěvy sportovních a kulturních akcí, společné výlety a další společenské vyžití, čímž významně přispívají ke zvýšení jejich zapojení do společnosti, ke snížení sociální izolace a tím samozřejmě ke zvýšení kvality života duševně nemocných.

Sociálně terapeutické dílny pro klienty s duševním onemocněním jsou zařízení docházkového typu, jež poskytují terapii a další služby klientům s chronickým duševním onemocněním. Posláním tohoto projektu je dlouhodobá a pravidelná podpora při obnově pracovních a sociálních návyků a dovedností, které byly duševní nemocí potlačeny.

3.1.3 Seniorcentrum

Hlavní myšlenkou projektu Domov seniorů je nahradit klientům jejich předchozí domov. Domov seniorů je rezidenční zařízení, které poskytuje svým klientům sociální, zdravotní a ošetrovatelskou péči a jiné doplňkové služby nepřetržitě 365 dní v roce. V zařízení se nachází klienti, jejichž stav vyžaduje odlišnou péči, lišící se frekvencí jednotlivých ošetrovatelských úkonů apod. Organizace klade důraz na kvalitní nabízené ubytovací, stravovací, sociální, zdravotní a ošetrovatelské služby tak, aby splňovaly kritéria standardů kvality.

Cílovou skupinou Domova seniorů jsou osoby s chronickým duševním onemocněním, chronickým onemocněním, zdravotním postižením a senioři. Tyto cílové skupiny jsou pak dále rozdělení podle věkové struktury na dospělé (27 – 64 let), mladší seniory (65 – 80 let) a starší seniory (nad 80 let). Kapacita zařízení je 45 lůžek.

Dům služeb seniorům je registrován jako sociální služba Domovy pro seniory, pod identifikátorem č. 3177365, poskytována od 1. 8. 2005. Posláním střediska je zajištění důstojného prožití aktivního života seniorů a dalších klientů (viz cílové skupiny Domova seniorů) v prostředí, které je jim vytvořeno dle jejich individuálních potřeb. Kapacita zařízení je 50 lůžek.

3.1.4 Rozvoj lidských zdrojů

Činnost tohoto střediska byla zahájena v roce 2005 s cílem podporovat celoživotní vzdělávání zaměstnanců organizace a pracovníků jiných zařízení zabývajících se obdobnou činností. Je kladen i důraz na rekvalifikaci osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením (z důvodu nezaměstnanosti a nízké úrovně kvalifikace, věku nad 50 let, zdravotního postižení apod.). Hlavní oblasti vzdělávacího a edukačního centra tvoří celoživotní a další profesní vzdělávání, exkurze, stáže, semináře a další.

3.2 Zdroje finančních prostředků

Od samého začátku mé práce na finanční analýze občanského sdružení Hvězda jsem chtěla také hlouběji zjistit, jakým způsobem získává nezisková organizace finance apod. Přičemž nejvíce mě zajímala oblast získávání dotací.

Hvězda – o. s. má nejrůznější zdroje příjmů. K těm nejčastějším patří:

- vlastní zdroje – provozováním doplňkových služeb klientům (strava, internet apod.) získává organizace finanční prostředky. Klienti si hradí služby ve střediscích Centra denních aktivit.
- zdravotní pojišťovny – hradí střediska Domáci a Hospicové péče a také přispívají na Seniorcentrum. VZP navíc dotuje mzdy sester hospicu.
- dotace – viz níže.
- dary – nejčastěji plynou od občanů, firem, rodin klientů apod. Pracovník odpovědný za agendu sponzorských darů zajistí předání a převzetí věcného či finančního daru písemným potvrzením vedoucího odborné sekce s uvedením nákladového střediska. Toto potvrzení doloží k darovací smlouvě. Seznam všech sponzorských darů s kopiemi smluv předá finančnímu manažerovi ke schválení a účetní k zaúčtování do 5. kalendářního dne následujícího měsíce.

Nejvíce je organizace závislá na tržbách za vlastní výkony a služby a na dotacích.

3.2.1 Dotace

Do Hvězdy – o. s. plyne největší část finančních prostředků právě z dotací. Ty však není jednoduché získat a dokumentace kolem jejich zařizování apod. je doslova „příšerná“.

Na samém začátku sledují pracovníci sdružení projekty, které poskytovatelé vypisují. Existuje i možnost, pokusit se vyžádat si pomoc na realizaci a financování svých vlastních projektů. Při podávání žádosti o dotaci je zapotřebí uvést: iniciály firmy, účel projektu, rozpočet (konkrétní částky, N a V na danou věc, na kterou se dotace žádá) apod. K žádosti se připojují přílohy s dokumenty, které sami poskytovatelé vyžadují. Na porovnání se taktéž přikládá např. rozpočet z předchozího roku (skutečnost 2011), plánovaný rozpočet (2012) a návrh na rok 2013. Organizace odesílá žádosti nejčastěji v září a cca 3 měsíce trvá jejich vyřízení.

Další částí je rozhodnutí, ve kterém organizace dožádá další peněžní prostředky, popřípadě poskytne dovysvětlení k žádosti či dokumentům. Aby organizace dotaci dostala, neměla by mít žádné dluhy vůči státním institucím.

Finanční prostředky získané dotací je potřeba čerpat na daný účel, stanovený ve smlouvě.

Na konci každého roku přichází nejnáročnější část, a to vyúčtování. Celkově trvá přibližně 3 měsíce. Společnost musí kompletně rozúčtovat dokumentaci, doložit potřebné doklady k čerpání dotací aj.

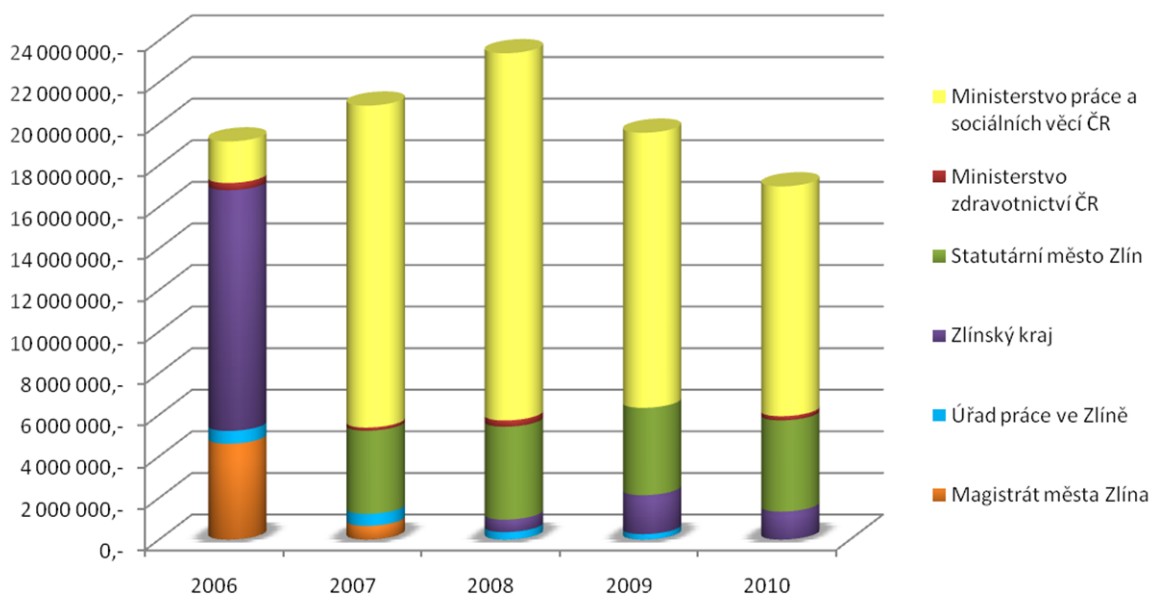
Konečnou fází je kontrola. Tu provádí nejen finanční úřad, ale i kontrolní orgány příslušných poskytovatelů dotací. Kontrolu je možné provést až 10 let zpětně. Hvězda - o. s. podléhá i auditu (externí auditor). Ve stanoveném termínu pak musí být vráceny případné nevyčerpané prostředky.

Přijaté dotace tvoří jednu z hlavních položek financování občanského sdružení. Procentuální podíl na celkových výnosech sdružení jsem zahrnula do tabulky.

Tabulka 1: Procentuální rozdělení výnosů

Výnosy (v %)	2006	2007	2008	2009	2010
T z prodeje služeb	52,63	55,59	57,81	61,23	65,51
Ostatní tržby	0,27	0,22	0,33	0,09	0,27
Provozní dotace	40,17	37,19	36,55	33,89	30,02
Přijaté příspěvky	6,04	5,19	3,28	2,21	3,10
Ostatní výnosy	0,88	1,82	2,03	2,57	1,10

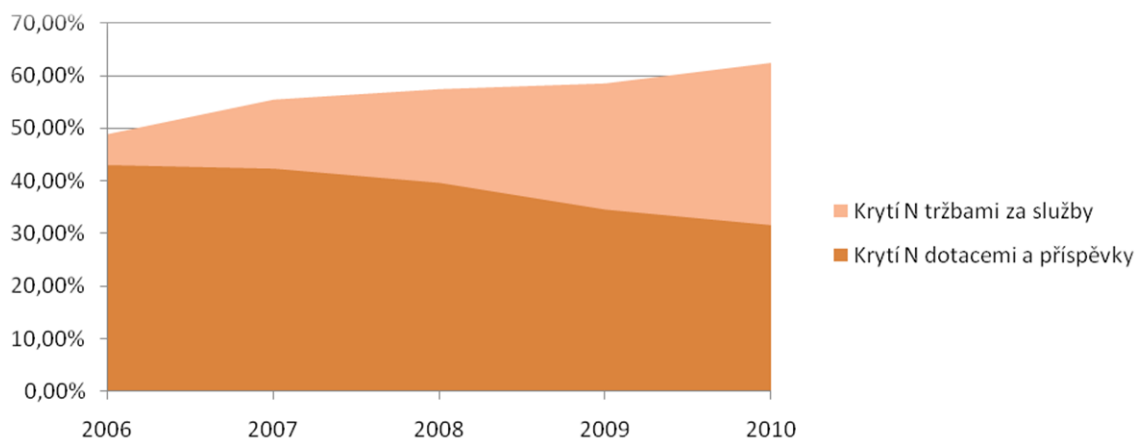
Mezi nejčastější poskytovatele dotací patří Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvo zdravotnictví ČR, Statutární město Zlín, Magistrát města Zlína, Úřad práce ve Zlíně a Zlínský kraj. Tuto oblast jsem se rozhodla zanalyzovat a její přehled uvádím v následujícím grafu.

Graf 2: Poskytovatelé dotací (provozních)

Hvězda – o. s. je také příjemcem dotací investičních. Hlavním znakem, kterým se liší od provozních dotací je ten, že je tento transfer poskytnut na financování investiční oblasti. Nejčastěji bývá využíván k nákupu dlouhodobého majetku nebo jeho technickému zhodnocení. Poskytovatelem investičních dotací občanskému sdružení je ve většině případů Ministerstvo zdravotnictví ČR. V roce 2010 poskytlo sdružení dotaci ve výši 427 000,-.

Dotace, dary, členské příspěvky jsou zároveň částky, které navyšují hodnotu výnosů. Svou existencí kryjí určitou část nákladů. Následující graf porovnává procentuální krytí nákladů zmiňovaných získaných prostředků a tržeb za prodej vlastních služeb.

Graf 3: Procentuální krytí nákladů

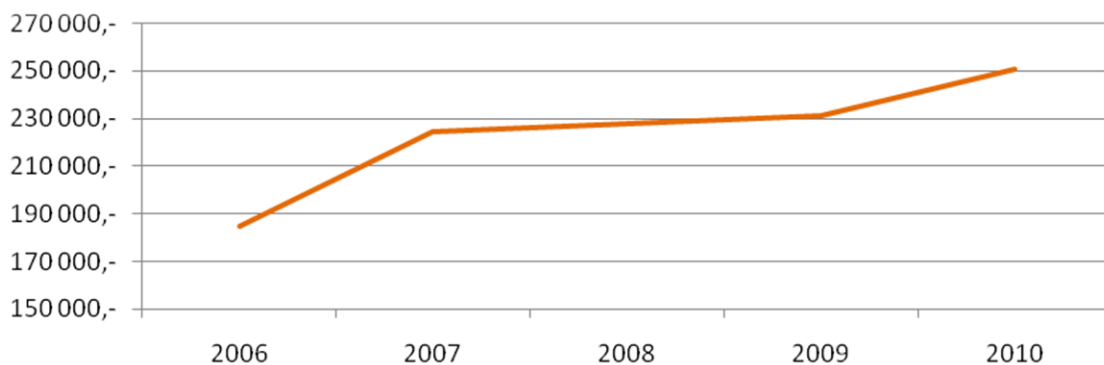
3.3 Finanční analýza

Hlavním cílem mé bakalářské práce bylo vypracování finanční analýzy v občanském sdružení Hvězda. Podkladem pro jednotlivé výpočty mi byla data z účetních výkazů za roky 2006 až 2010. Vzhledem k tomu, že sdružení má půl roku, po uzavření daného účetního období, na audit, odevzdání daňového přiznání apod., nebylo možné využít data za rok 2011.

3.3.1 Horizontální analýza

Prostřednictvím absolutních ukazatelů jsem zkoumala změny v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Horizontální analýzou jsem zjišťovala, jak se v průběhu let procentuálně měnily položky výkazů. Vycházela jsem ze dvou vztahů. V prvním případě jsem porovnávala procentuální změny let 2009 a 2010, abych dosáhla aktuálnosti. Celkově došlo za poslední rok ke snížení aktiv a pasiv o 22 %. Způsobil to především velký pokles krátkodobého finančního majetku, který se v roce 2010 dostal do minusových položek. Navíc došlo k úbytku na dohadném účtu aktivním, tzn., že v roce 2009 předpovídala Hvězda větší množství příjmů v příštích letech. Na straně pasiv se oproti roku 2009 téměř 3násobně prohloubila ztráta. Náklady i výnosy celkově cca o 2 % poklesly.

Ve druhém případě jsem použila srovnání let 2006 a 2010 pro zhodnocení změny starších a novějších informací. Během těchto 5 let obohatilo sdružení svůj majetek o nově zakoupené softwary a rozšířilo movitý majetek. Nárůstu si lze všimnout i v oblasti mezd, a to přesto, že počet zaměstnanců se měnil jen nepatrně. Osobní náklady se v porovnání s rokem 2006 zvýšili o necelých 33 %. V následujícím grafu jsem porovнала osobní náklady s přepočteným počtem zaměstnanců za jednotlivé roky. Vidíme, že osobní náklady připadající na jednoho zaměstnance opravdu rostou.

Graf 4: Osobní náklady na zaměstnance

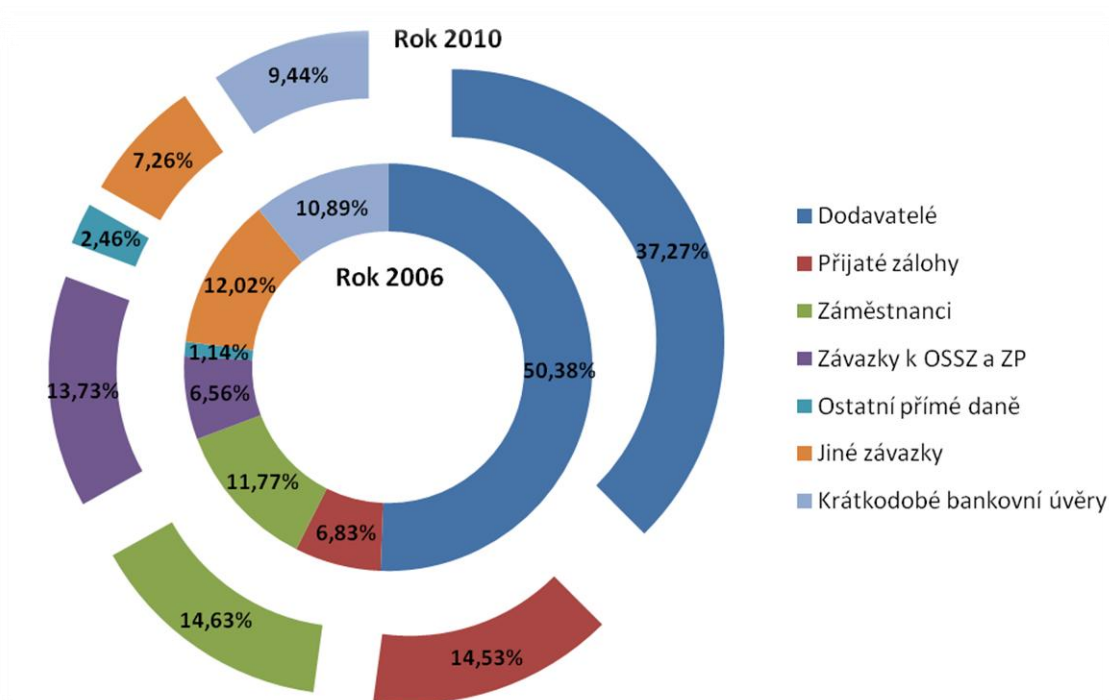
Růst těchto nákladů byl způsoben především v roce 2009, kdy došlo ke zvýšení mezd zdravotnického personálu včetně odvodů. Tyto však nebylo možné získat zpět od zdravotních pojišťoven, které pokrytí mzdových nákladů dotují.

Za poslední dva roky došlo bohužel k poklesu přijatých darů a dotací, které negativně působí i na výsledek hospodaření.

3.3.2 Vertikální analýza

Pomocí tohoto ukazatele jsem analyzovala strukturu jednotlivých položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty pro každý sledovaný rok. Kompletní výsledky uvádím v příloze na konci mé práce. Obecně by se dalo říci, že aktiva jsou tvořena cca z 60 – 80 % dlouhodobým majetkem a zbývající část připadá na oběžná aktiva.

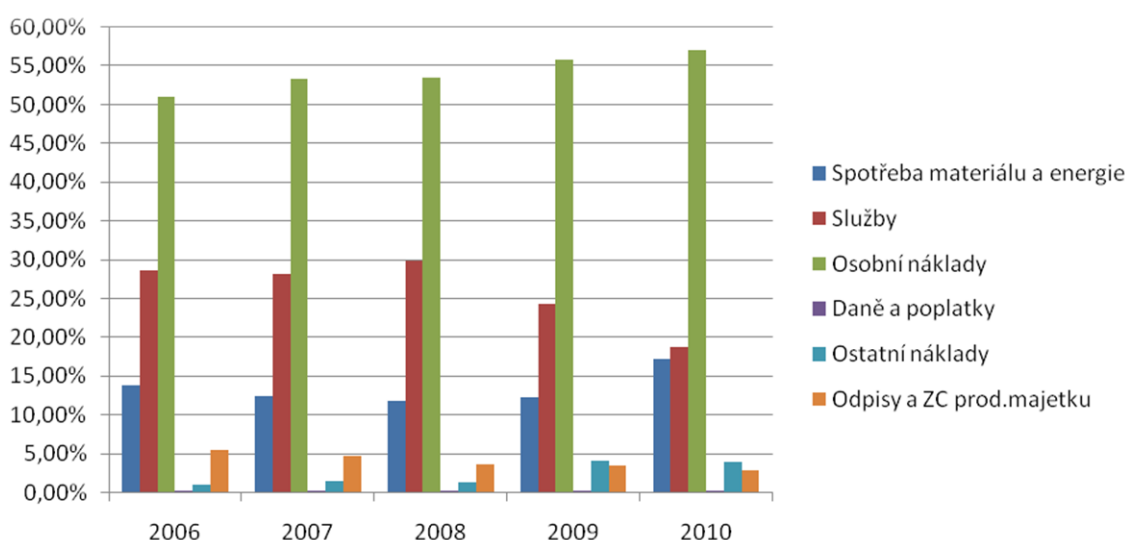
Na straně pasiv je však tato situace komplikovanější. Na vlastní zdroje se z pohledu neziskových organizací nedá dívat jako na klasickou strukturu v podniku. Vlastní kapitál je tvořen vlastním jměním sdružení a jeho výsledkem hospodaření, který je ve většině případů zhoršený. Tudíž celkové vlastní zdroje se mnohdy nachází v záporných hodnotách a krytí cizími zdroji je v průměru 100 %. Protože krátkodobé cizí zdroje tvoří většinovou část pasiv, rozhodla jsem vyobrazit jejich strukturu prostřednictvím prstencového grafu.

Graf 5: Struktura krátkodobých cizích zdrojů za rok 2006 a 2010

Vnitřní kolo zobrazuje procentuální rozdělení za rok 2006 a vnější kolo za rok 2010. Jak můžeme vidět, tak například bankovní úvěry se i před 5 lety podílely na krátkodobých cizích zdrojích cca 10 % a tento trend stále trvá. U všech položek si musíme uvědomit, že jde o konečné stavy na konci roku a v jeho průběhu mohla být situace jiná. Tato skutečnost způsobuje však jen malou odchylku.

Většího využití má vertikální analýza při zkoumání nákladů a výnosů, kdy můžeme krásně zjistit, kolika procenty se jednotlivé položky podílely na celkových nákladech či výnosech. Jako názornou ukázkou jsem vybrala právě strukturu nákladů.

Graf 6: Struktura nákladů

Nelze si nevšimnout toho, že osobní náklady tvoří jednu z největších nákladových položek. Naopak procentuální zastoupení daní a poplatků je tak mizivé, že se jejich přítomnost v grafu vůbec neukázala.

O struktuře výnosů bych jen zmínila, že nejdůležitějšími položkami jsou tržby z prodeje služeb a přijaté dotace, které společně tvoří přes 90 % výnosů. Podrobnější analýza byla již zmíněna v kapitole 3.2.1 Dotace.

3.3.3 Čistý pracovní kapitál

Hvězda – o. s. využívá jako cizí zdroje financování pouze krátkodobé, zejména dodavatelské (tzv. obchodní) úvěry. Co se týká bankovních úvěrů, tak jsou využívány spíše pro překlenutí období mezi žádostí, schválením a přijetím dotace. Po odečtení krátkodobých cizích zdrojů od oběžného majetku se hodnoty pohybují ve značných

ztrátách. Tento stav se nazývá záporný pracovní kapitál a znázorňuje krytí nejen oběžných, ale i dlouhodobých aktiv krátkodobými zdroji.

3.3.4 Likvidita

Tak jako financování krátkodobými zdroji ovlivnilo čistý pracovní kapitál, působí negativně i na výsledky likvidity. Následující tabulka nám o tomto stavu podává podrobný přehled.

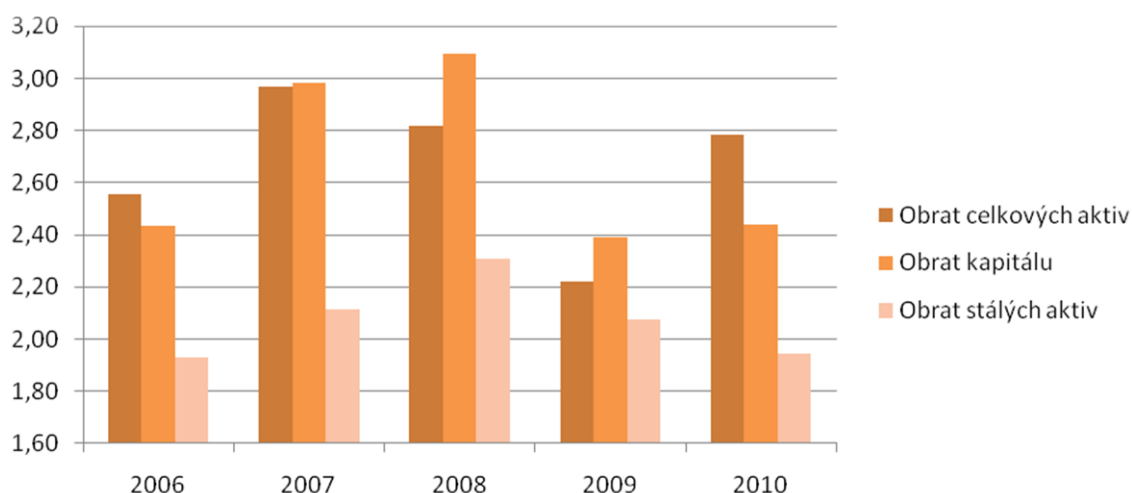
Tabulka 2: Likvidita

LIKVIDITA	2006	2007	2008	2009	2010
Běžná (III. st.)	0,10	0,15	0,35	0,44	0,26
Pohotová (II. st.)	0,10	0,14	0,35	0,44	0,25
Hotovostní (I. st.)	0,02	0,03	0,01	0,04	- 0,01

Běžná likvidita říká, že pokud se hodnoty nachází pod hranicí 1,5, je financování dosti rizikové. Hodnoty občanského sdružení se v tomto směru pohybují dosti nízko. U pohotové likvidity je situace obdobná. Pozitivně můžeme zhodnotit okamžitou likviditu, která sleduje efektivnost využití finančních prostředků. Optimálně by se měla nacházet v rozmezí 0,2 – 0,5. Naše hodnoty leží pod touto hranicí, nejsou ale tak alarmující. Tuto situaci může Hvězda – o. s. řešit využitím depozit svých klientů, které jsou jim ukládány. Pro využití těchto prostředků musí mít jejich písemné svolení. Depozita klientů nejsou zahrnuty do účetnictví organizace, proto se neprojeví ani ve výkazech.

3.3.5 Aktivita

Sledováním aktivity jsem posuzovala využívání dlouhodobého i krátkodobého majetku v hospodářském procesu. Všeobecně se dá říci, že celkově využívá sdružení aktiva velmi dobře a nedochází k výrazným odchylkám. Čím méně jsou celková aktiva vázána v tržbách, tím líp. U neziskových organizací je dobré sledovat i kolikrát se ve výnosech obrátí celkový kapitál. Pro srovnání jsem vytvořila graf, ve kterém můžeme sledovat obrat celkových aktiv, pasiv a dlouhodobého majetku v zůstatkové ceně. Všechny 3 veličiny jsem poměřovala k celkovým výnosům.

Graf 7: Srovnání obrátů aktiv, pasiv a DM

Při zjišťování délky držení zásob ve sdružení, jsem pro výpočet použila náklady i tržby. V obou případech můžu konstatovat, že Hvězda – o. s. otáčí zásoby velmi rychle, v průměru cca 1-2 dny.

U doby obratu pohledávek a závazků je nutno podotknout, že vyplácení dotací je většinou čtvrtletního charakteru. Proto se hodnoty doby obratu závazků pohybují kolem 200 dní. Dodavatelé občanského sdružení jsou s touto situací obeznámeni a jsou ve většině případů ochotni čekat i 3 měsíce. Doba obratu pohledávek se v posledních dvou letech bohužel dosti zvýšila a organizace by se měla určitě pokusit o udržení co nejkratší splatnosti svých pohledávek. Když jsem tyto ukazatele porovnávala, dospěla jsem k názoru, že solventnost sdružení není prozatím narušena a získané hodnoty se stále pohybují pod hranicí 1. Pro přehlednost jsem promítla výsledky v následující tabulce.

Tabulka 3: DO pohledávek a závazků

Ukazatel doby obratu	2006	2007	2008	2009	2010
DO pohledávek (dny)	25	16	38	84	76
DO závazků (dny)	256	209	180	234	240
Poměr DO pohled. a závazků	0,11	0,08	0,21	0,37	0,33

3.3.6 Zadluženost (analýza financování)

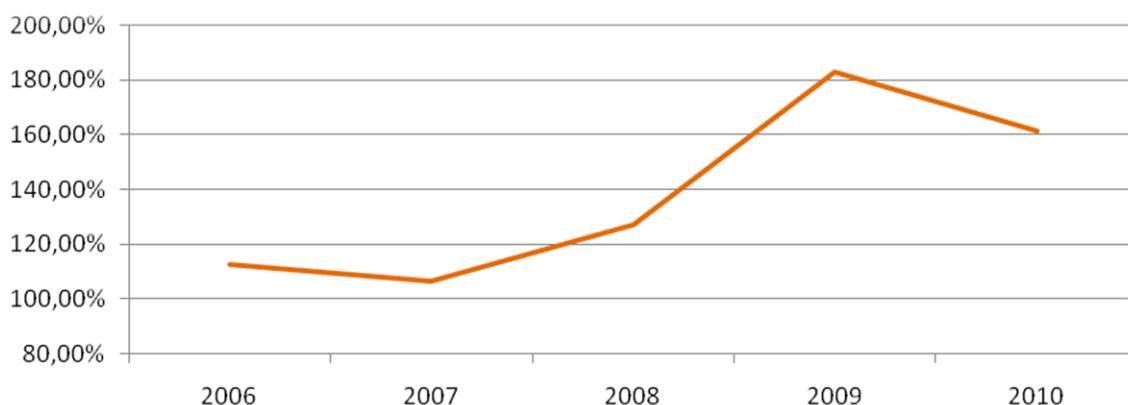
Výše jsem zmiňovala, že sdružení využívá pro financování pouze krátkodobé zdroje, navíc vlastní kapitál je negativně ovlivněn výsledkem hospodaření. Toto má dopad i na zadluženost organizace. Musíme však vzít v potaz, že ve vlastních ani cizích zdrojích

nejdou zahrnuté dotace a dary. Tato skutečnost výsledky značně zkresluje. Ve všech letech se celková zadluženost pohybovala kolem 100 %.

Prioritou společnosti je dosažení bezdlužnosti. Je nutné pečlivě rozplánovat jednotlivé úhrady faktur s tím, že odvody na FÚ, OSSZ a zdravotní pojišťovny mají přednost.

Pomocí ukazatele míry oddlužování jsem zkoumala, kolika procenty je sdružení schopné splácet dluhy. Kladného cash flow bylo dosaženo pouze v roce 2008 a 2009. V roce 2008 se míra oddlužování rovnala 7,5 % a v roce 2009 klesla na pouhé 1,3 %.

Z hlediska financování lze zjistit do jaké míry je dlouhodobý majetek kryt např. vlastním kapitálem. V našem případě bychom dostali většinou záporné hodnoty a vypovídací hodnotu žádnou. Proto jsem se rozhodla zjistit, kolika procenty kryjí dlouhodobý majetek cizí zdroje. Výsledek je uveden v následujícím grafu, ve kterém si nejde nevšimnout toho, že pod hranici 100 % se ukazatel během 5 let nedostal. Tato strategie financování je v tržním odvětví nazývána jako agresivní a považována za značně rizikovou.

Graf 8: Krytí DM krátkodobými závazky

3.3.7 Rentabilita

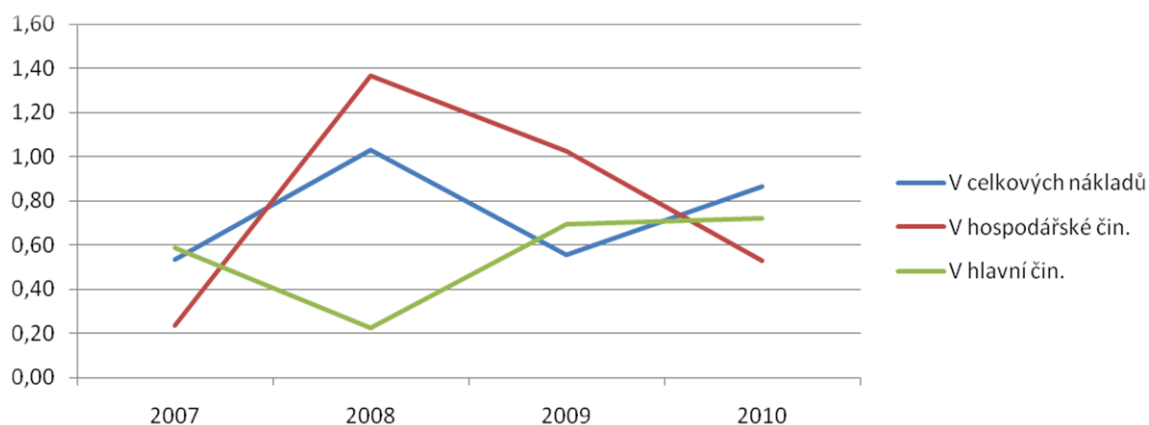
Rentabilita je jedním z hlavních ukazatelů v podnicích zaměřených na dosahování zisku. Sleduje, v jaké výši přispívají jednotlivé položky k jeho tvorbě. U neziskových organizací se na tuto problematiku musíme dívat z jiného hlediska. Jejich prioritou není zisk, ale myšlenka, vize, kvůli které byly založeny. K financování činnosti tak mnohdy využívají tzv. doplňkovou (hospodářskou) činnost.

Hvězda – o. s. také rozděluje svoji činnost na hlavní a hospodářskou. Hospodářská činnost však není tak rozsáhlá, aby pokryla ztrátu z hlavní činnosti. V roce 2008 a 2009 bylo bohužel i v této činnosti dosaženo ztráty. Nejlepšího výsledku bylo dosaženo v roce 2007,

kdy se výsledek hospodaření z doplňkové činnosti vyšplhal na téměř 1 milion korun. Ztrátu z hlavní činnosti 100% pokryl a navíc přispěl i ke kladnému výsledku hospodaření z celkové činnosti. Podíl tohoto výsledku na celkových výnosech se však pohyboval kolem 2 % a zajistil rentabilitu vlastního kapitálu hodnotou 4,37. Tzn., že 4,40 korunami přispěl na 1 korunu vlastního kapitálu. Kladného VH z doplňkové činnosti bylo dosaženo i v roce 2006 a 2010, jednalo se bohužel o zanedbatelné částky v poměru ke ztrátě z hlavní činnosti.

Důležitou roli při finančním rozhodování organizace by měl hrát i variátor celkových nákladů. V případě přesáhnutí jeho výsledku hodnoty 1, by mělo sdružení uvažovat o intenzivnějším získávání finančních zdrojů, zejména dotací. Prostřednictvím tohoto ukazatele jsem porovnála vývoj nákladů a výnosů v čase.

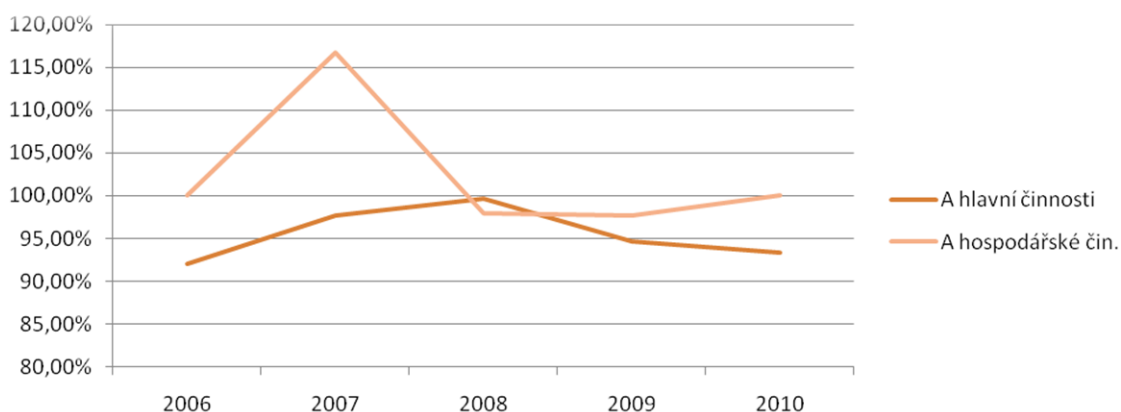

Graf 9: Variátor nákladů

Pomocí grafu jsem se snažila zachytit nejen variátor celkových nákladů, ale zahrnuji i hlavní a hospodářskou činnost, aby bylo možné tyto hodnoty porovnat. Z celkového hlediska by například v roce 2008 byla potřeba uvažovat o intenzivnějším získávání dotací či jiných finančních příspěvků. Podle mého zjištění tuto situaci způsobovala hospodářská činnost. Hlavní činnost dosahuje optimálních výsledků.

3.3.8 Autarkie

Vzhledem k tomu, že nám předchozí ukazatele a sledování výsledků hospodaření odhalily, že během 5 let převažovala ztráta, očekávala jsem tyto výsledky i autarkie. Výnosově nákladová autarkie totiž porovnává výnosy s náklady a měla by dosahovat hodnot větších než 100 %, aby bylo dosaženo zisku. Na následujícím grafu znázorňuji procentuální poměr těchto veličin.

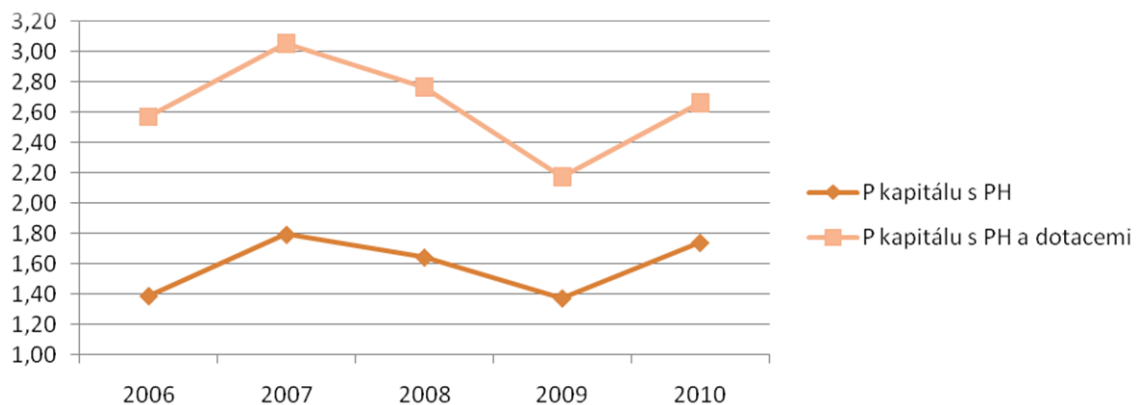
Graf 10: Autarkie hlavní a hospodářské činnosti

Hlavní činnost je dle mého názoru „zaběhlá“. Tím chci říci, že poměr výnosů k nákladům je relativně stabilní a nedosahuje takových výkyvů jako u hospodářské činnosti. K poklesu výnosů došlo zejména v roce 2009 a 2010. V obou letech došlo ke snížení dotací a darů. Optimálně by měly být výsledky, v průběhu času, rostoucí a zároveň by mělo klesat nákladové zatížení ve sdružení.

3.3.9 Produktivita

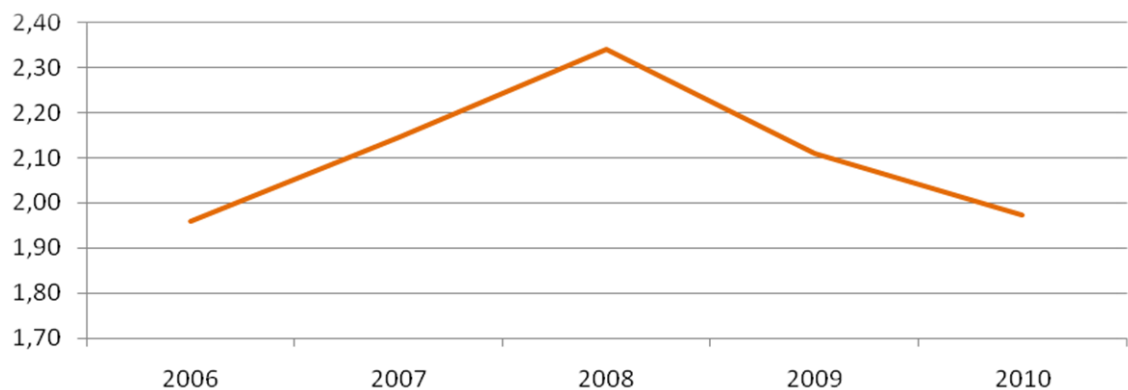
Produktivitou práce lze vyjádřit, jak výkonní jednotliví pracovníci byli. K výpočtu jsem použila přidanou hodnotu, kterou jsem získala sečtením osobních nákladů, odpisů, nákladových úroků, čistého zisku a tržeb z prodeje dlouhodobého hmotného majetku. V porovnání s přepočteným počtem zaměstnanců jsem zjistila, že v roce 2006 připadalo na jednoho zaměstnance 183 260 Kč přidané hodnoty a v dalších letech se tato částka zvýšila na cca 250 000 Kč. Za měsíc byl jeden pracovník schopný produkce v hodnotě přibližně 20 000 Kč. Po odečtení mzdy pracovníka je organizace schopna zjistit, kolik čisté přidané hodnoty bylo vyprodukováno.

U produktivity kapitálu jsem zjišťovala, kolik korun přidané hodnoty se váže na celkový kapitál. Obecně by se výsledná hodnota měla pohybovat nad hranici 1, čehož Hvězda – o. s. dosahuje. U municipálních organizací se často k přidané hodnotě přičítá i částka přijatá v dotacích a darech. Získaná veličina pak nabývá mnohem větších hodnot. Pro porovnání jsem opět využila spojnicový graf.

Graf 11: Produktivita kapitálu

Produktivita dlouhodobého hmotného majetku vyjadřuje, kolik korun výnosů připadá na investice do DHM a zároveň zobrazuje jeho využití. Získané hodnoty se pohybují v průměru nad 2 Kč (viz graf).

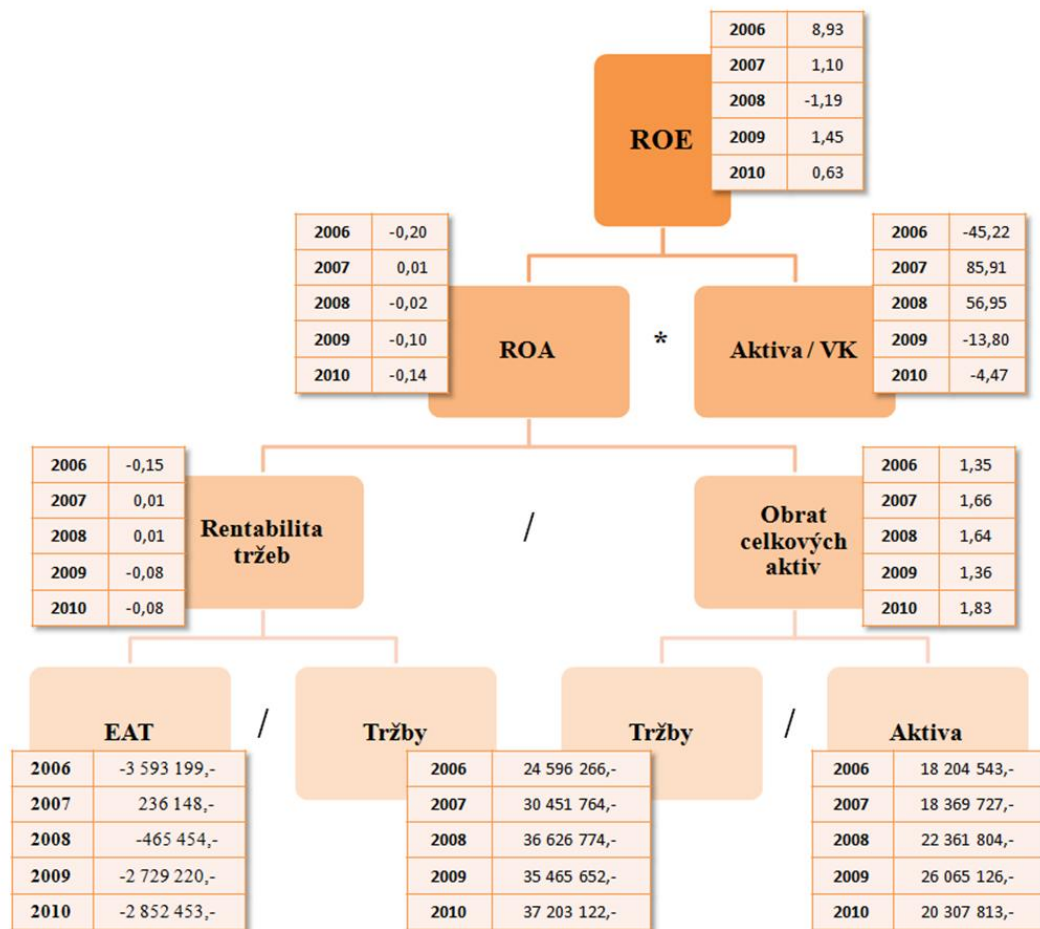

Graf 12: Produktivita DHM

3.3.10 Pyramidové rozklady ukazatelů

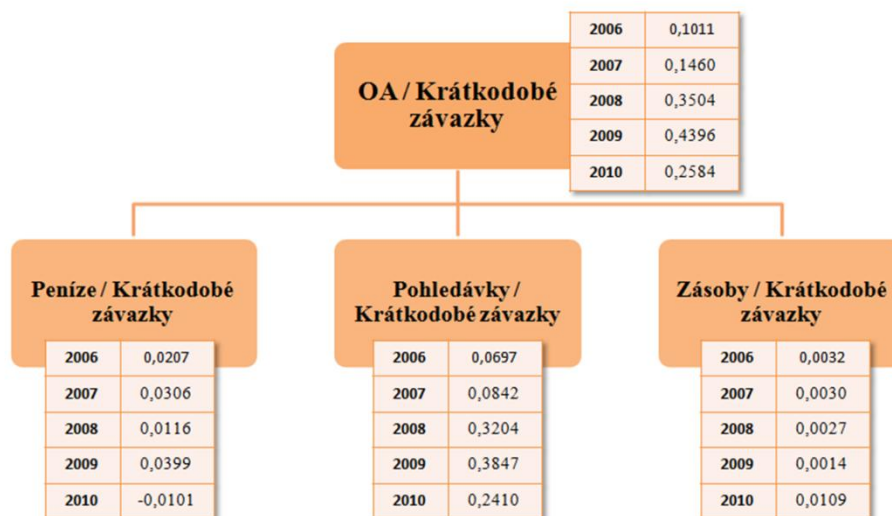
Před ukončením této kapitoly jsem se rozhodla shrnout ukazatele a zobrazit je v pyramidovém rozložení. Za pomoci schématu lze zkoumat, co a do jaké míry ovlivňuje jednotlivé položky.

Jako první si rozebereme Du Pontův rozklad rentability vlastního kapitálu. Na obrázku jde vidět, jak na sebe jednotlivé ukazatele rentability navazují a vzájemně se ovlivňují. Hned od základu, konkrétně od čistého výsledku hospodaření (EAT), je ROE negativně ovlivněno, a to zejména ztrátou. Další příčinou nepřesného výsledku rentability vlastního kapitálu je samotný vlastní kapitál, jehož záporné hodnoty se odráží ve VH.

Obrázek 9: Du Pontův rozklad ROE

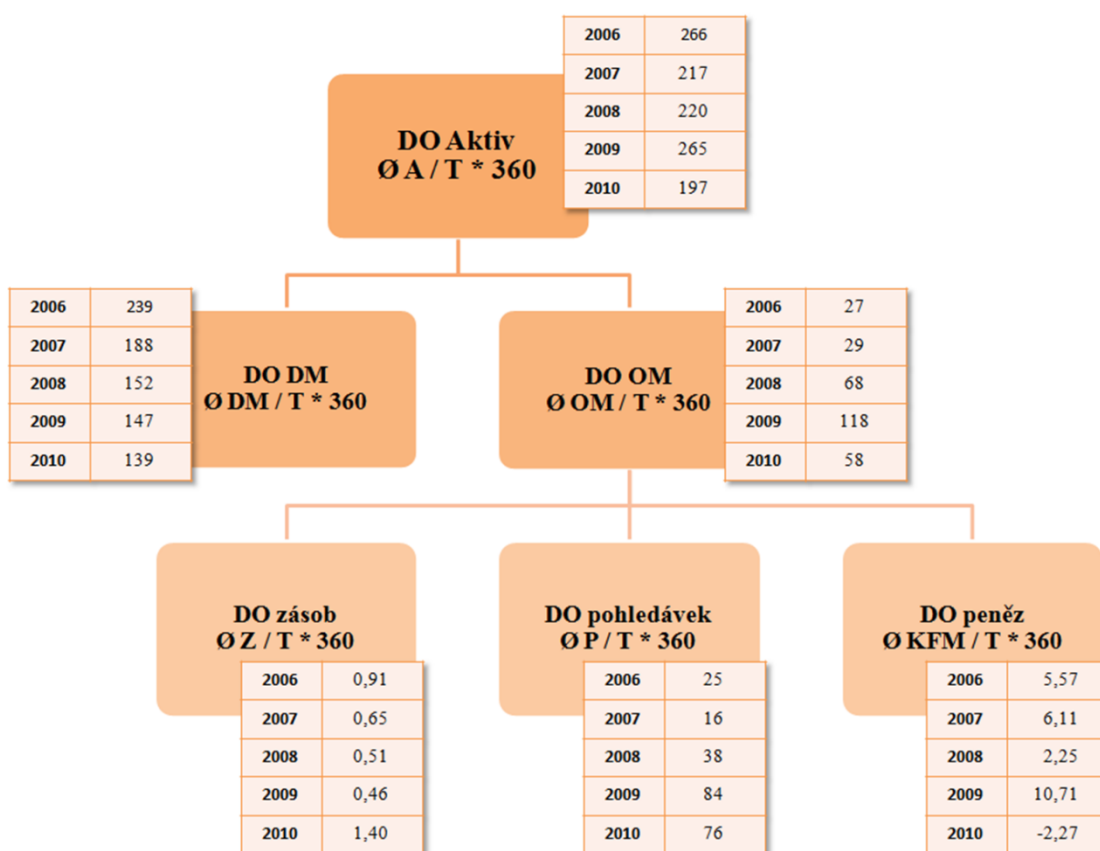
Na dalším schématu jsem promítla rozložení běžné likvidity.

Obrázek 10: Rozklad běžné likvidity

Po srovnání hodnot je zřetelné, že většinou část tvoří pohledávky, které výslednou likviditu III. stupně nejvíce ovlivňují. Dosvědčuje to i nárůst hodnot od roku 2006 do roku 2009 nejen u celkové běžné likvidity, ale také u výsledků získaných porovnáním pohledávek a krátkodobých závazků. Kdyby tuto skutečnost zapříčinily jen závazky, nastala by změna i u druhých poměrů. V roce 2010 si lze všimnout, že poměr krátkodobého finančního majetku ke krátkodobým závazkům dosáhl záporné hodnoty. Hlavní příčinou byl záporný stav finančních prostředků na konci účetního období.

Sledování doby obratu jednotlivých složek majetku v organizaci je potřebné především pro jejich efektivní řízení. Dlouhodobý majetek dosahuje v mnohých podnicích větších hodnot, než je tomu v našem případě. Nejvíce se vždy zkoumají oběžná aktiva. Hvězda – o. s. dosahuje optimálních výsledků. Zásoby i finance jsou otáčeny velmi rychle. U pohledávek bych jen doporučila, aby byla zachována splatnost pohledávek do jednoho měsíce, tak jak tomu bylo v letech 2006 až 2008. Kdybychom chtěli jít ještě více do podrobností, mohly bychom dále rozčlenit i zásoby (materiál, nedokončená výroba, zboží), pohledávky (k odběratelům, k zaměstnancům) a krátkodobý finanční majetek (pokladna, běžné účty).

Obrázek 11: Rozklad DO aktiv

4 DOPORUČENÍ

Hodnotit finanční situaci v neziskové organizaci je velmi obtížné. U většiny ukazatelů se předpokládá, že hlavním cílem je tvorba zisku, kterého je i dosaženo. Pro zpřesnění výpočtů jsem se pokusila o jejich mírnou úpravu a vybrala jsem ty, které mohou být při řízení přínosem.

To, že se Hvězda – o. s. pohybuje ve ztrátách, již bylo několikrát zmíněno. V roce 2007 však bylo dosaženo zisku. K tomuto stavu přispěla především doplňková (hospodářská činnost). V tomto roce pokryla celou ztrátu a přispěla i k vytvoření zisku. Z tohoto důvodu navrhuji, aby se sdružení pokusilo více zaměřit na rozvoj doplňkové činnosti, ze které by plynul větší objem tržeb. Například zavedením nějaké doplňkové služby, kterou sdružení prozatím nenabízelo a díky které by přilákala i více klientů. V případě dlouhodobého dosahování ztrát z této činnosti by mělo sdružení uvažovat o jejím zrušení.

Při analýze oblasti získávání dotací bylo zjištěno, že tvoří většinovou část ve financování činnosti sdružení. V posledních dvou letech bohužel došlo k jejich poklesu, a to cca o 5 milionů, což není zanedbatelná částka. Tuto oblast bych se určitě pokusila posílit tak, aby v příštích letech plynulo do sdružení více těchto transferů.

Do sdružení tečou finanční prostředky i prostřednictvím darů. Nejčastěji jsou to menší částky od příbuzných klientů a od některých firem. Zlepšení finanční situace by prospělo získání většího okruhu sponzorů.

Vrátila bych se zde k ukazatelům aktivity, konkrétně k obratovosti pohledávek a závazků. V občanském sdružení, jako je Hvězda, by sledování těchto hodnot určitě nemělo chybět. Úhrady od odběratelů by měly být co nejkratší, optimálně uhrazeny do jednoho až dvou měsíců. Naopak u závazků je vidět, že dodavatelům nejsou faktury uhrazeny dříve než cca jednou za čtvrt roku, podle toho, jak získává finanční prostředky. Nejdůležitější je sledovat platby okresní správě sociálního zabezpečení, zdravotním pojišťovnám a finančnímu úřadu, aby nedošlo zbytečně ke vzniku penále za překročenou splatnost.

Jednotlivé ukazatele ve výpočtech často ovlivnilo téměř stoprocentní zastoupení krátkodobých cizích zdrojů v pasivech. Možná by nebylo na škodu, kdyby se sdružení pokusilo získat i nějaký úvěr dlouhodobějšího charakteru.

Doporučení, která jsem uvedla, by měla vést ke zlepšení finanční stránky sdružení. Celkově však musím říci, že občanské sdružení Hvězda je stabilní organizací, která si stojí za svým posláním a poskytuje kvalitní sociální i zdravotnické služby.

ZÁVĚR

Oblast finančního řízení zejména v nestátních neziskových organizacích by bezpochyby potřebovala více prozkoumat. Svoji stabilitu a konkurenceschopnost si však musí vytvořit a udržet i tyto organizace. Mým hlavním cílem byla analýza finanční oblasti v občanském sdružení. V teoretické části jsem uvedla základní charakteristiky nejen neziskového sektoru a jeho rozdělení, ale i občanského sdružení. Shrnula jsem základní podmínky založení o. s. a zaměřila jsem se na způsoby jejich financování. Po prostudování literárních zdrojů jsem zpracovala teoretické poznatky týkající se finanční analýzy. Tuto část jsem se snažila co nejvíce zaměřit na to, aby ji bylo možno snáze aplikovat právě na neziskový sektor.

V praktické části jsem nejprve představila Hvězdu – o. s. a služby, které nabízí. Zaměřila jsem se na oblast financování, která je pro sdružení velmi důležitá. Podrobně jsem pak analyzovala jednotlivé ukazatele za roky 2006 až 2010. Nejprve jsem rozebrala vertikální a horizontální analýzu a poté jsem se zabývala poměrovými ukazateli, jako je aktivita, rentabilita, zadluženost, likvidita, autarkie a produktivita. Mezi nimi existuje spousta vazeb a vztahů. Pro názornější ukázkou jsem na konci praktické části uvedla příklady pyramidových rozkladů. Všechna data a potřebné informace jsem čerpala z výročních zpráv, rozvah, výkazů zisku a ztráty, cash flow a jiných interních zdrojů.

Na závěr své práce jsem shrnula dílčí doporučení, která bych občanskému sdružení Hvězda pomocí mé práce ráda předala. Myslím si, že by jim mé poznatky mohly být malým přínosem do budoucna.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Bibliografické zdroje

KISLINGEROVÁ, Eva, HNILICA, Jiří, 2008. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7179-713-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana, PAVELKOVÁ, Drahomíra, 2010. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3349-4.

KRAFTOVÁ, Ivana, 2002. *Finanční analýza municipální firmy*. Praha: C. H. Beck. ISBN 8071797782.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-342-4.

PAVELKOVÁ, Drahomíra a Adriana KNÁPKOVÁ, 2007. *Podnikové finance: studijní pomůcka pro distanční studium*. 3. vydání. Zlín: Univerzita Tomáše Bati. ISBN 978-80-7318-593-0.

RŮČKOVÁ, Petra, 2010. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. rozšířené vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3308-1.

RŮŽIČKOVÁ, Růžena, 2009. *Neziskové organizace: Vznik-účetnictví-daně*. 10. vyd. Olomouc: Anag. ISBN 978-80-7263-538-2.

SEDLÁČEK, Jaroslav, 2011. *Finanční analýza podniku*. 2. aktualizované vydání. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-3386-6.

TAKÁČOVÁ, Hana, 2009. *Účetnictví neziskových organizací*. 1. dotisk 1. vyd. VŠE Praha: Oeconomica. 122 s. ISBN 978-80-245-1246-4.

Internetové a jiné zdroje

HVĚZDA - OBČANSKÉ SDRUŽENÍ. [online]. [cit. 2012-05-01]. Dostupné z: <http://www.sdruzenihvezda.cz/>

HVĚZDA - OBČANSKÉ SDRUŽENÍ. Interní materiály

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Financování neziskových organizací* [online]. © 2005 [cit. 2012-05-01]. Dostupné z:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/nezisk_organizace.html#doctop

NEZISKOVKY.CZ, o. p. s. *Neziskovky.cz* [online]. 1999 [cit. 2012-05-01]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_538/fakta_neziskovky-v/

OBČANSKÝ ZÁKONÍK: Oddíl druhý: Právnícké osoby. In: *Zákon č. 40/1964 Sb.*
[online]. 2012 [cit. 2012-05-01] Dostupné z:

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcenzak/cast1.aspx>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

A	Autarkie
CF	Cash flow
CK	Celkový kapitál
CZ	Cizí zdroje
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČPP	Čisté pohotové prostředky
ČR	Česká republika
DČ	Doplňková činnost
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DO	Doba obratu
EAT	Zisk po zdanění
EBIT	Zisk před úroky a zdaněním
EBT	Zisk před zdaněním
FA	Finanční analýza
FO	Fyzická osoba
HČ	Hlavní činnost
N	Náklady
NO	Nezisková organizace
OM	Oběžný majetek
OS	Občanské sdružení
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
P	Produktivita

PH	Přidaná hodnota
PO	Právnícká osoba
ROA	Rentabilita aktiv
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
T	Tržby
V	Výnosy
Var	Variátor
VH	Výsledek hospodaření
VK	Vlastní kapitál
VZZ	Výkaz zisku a ztráty
ZC	Zůstatková cena
ZP	Zdravotní pojišťovna

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Kritéria členění NO	14
Obrázek 2: Vzájemná provázanost účetních výkazů	18
Obrázek 3: Čistý pracovní kapitál	22
Obrázek 4: Du Pontův rozklad ROE.....	30
Obrázek 5: Rozklad likvidity	31
Obrázek 6: Rozklad doby obratu aktiv	31
Obrázek 7: Logo o. s. (interní materiály).....	33
Obrázek 8: Organizační struktura poskytovaných služeb (vlastní zpracování).....	34
Obrázek 9: Du Pontův rozklad ROE.....	49
Obrázek 10: Rozklad běžné likvidity.....	49
Obrázek 11: Rozklad DO aktiv	50

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Procentuální rozdělení výnosů.....	38
Tabulka 2: Likvidita.....	43
Tabulka 3: DO pohledávek a závazků	44

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Statistika počtu občanských sdružení v ČR	15
Graf 2: Poskytovatelé dotací (provozních)	39
Graf 3: Procentuální kdytí nákladů	39
Graf 4: Osobní náklady na zaměstnance.....	40
Graf 5: Struktura krátkodobých cizích zdrojů za rok 2006 a 2010.....	41
Graf 6: Struktura nákladů	42
Graf 7: Srovnání obrátů aktiv, pasiv a DM.....	44
Graf 8: Krytí DM krátkodobými závazky.....	45
Graf 9: Variátor nákladů	46
Graf 10: Autarkie hlavní a hospodářské činnosti.....	47
Graf 11: Produktivita kapitálu	48
Graf 12: Produktivita DHM.....	48

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I   Vertikální analýza

PŘÍLOHA P I: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA

ROZVAHA	2006	2007	2008	2009	2010		
AKTIVA CELKEM	18 204 543,00	18 369 726,85	22 361 804,02	26 065 125,66	20 307 813,30	100,00%	100,00%
DM CELKEM	16 346 875,12	15 899 266,90	15 464 869,12	14 442 767,12	14 331 211,44	55,41%	70,57%
DNM celkem	314 538,00	360 611,00	360 611,00	440 222,00	440 222,00	3,05%	3,07%
Software	24 682,00	70 755,00	70 755,00	70 755,00	70 755,00	16,07%	16,07%
Drobný DNM	51 530,00	51 530,00	51 530,00	51 530,00	51 530,00	11,71%	11,71%
Ostatní DNM	238 326,00	238 326,00	238 326,00	238 326,00	317 937,00	54,14%	72,22%
DHM celkem	23 718 350,12	25 438 016,72	26 926 176,02	27 420 009,56	28 682 568,50	189,85%	200,14%
Stavby	8 110 967,20	8 512 635,30	8 813 002,30	9 419 450,30	10 520 182,30	34,35%	36,68%
SMV	3 102 254,40	3 783 468,40	5 039 446,90	16 983 293,22	17 500 832,52	61,94%	61,02%
Drobný DHM	12 505 128,52	13 141 913,02	13 073 726,82	740 177,04	661 553,68	2,70%	2,31%
DFM celkem	40 000,00	8 755,50	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
Ostatní dlouhodob.půjčky	40 000,00	8 755,50	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
Oprávky k DM celkem	-7 726 013,00	-9 908 116,32	-11 821 917,90	-13 417 464,44	-14 791 579,08	-92,90%	-103,21%
OM CELKEM	1 857 667,88	2 470 459,95	6 896 934,90	11 622 358,54	5 976 601,88	44,59%	29,43%
Zásoby celkem	58 668,20	50 740,00	52 189,20	37 524,39	252 432,91	0,32%	4,22%
Pohledávky celkem	1 279 817,30	1 424 920,46	6 306 479,75	10 170 815,77	5 575 175,70	87,51%	93,28%
Odběratelé	912 909,90	747 662,46	551 972,12	114 188,09	861 809,30	1,12%	15,46%
Poskytnuté provoz.zálohy	276 819,40	351 514,00	610 064,11	1 289 328,13	1 067 140,40	12,68%	19,14%
Pohledávky za zaměstnanci	3 588,00	4 679,50	64 175,00	73 798,00	130 877,00	0,73%	2,35%
Dohadné účty aktivní	0,00	20 000,00	4 240 246,00	8 439 132,05	3 544 346,00	82,97%	63,57%
KFM celkem	380 384,28	517 178,04	228 825,42	1 055 260,86	-234 743,33	9,08%	-3,93%
Pokladna	351 043,50	96 001,50	121 386,00	759 848,87	253 434,55	72,01%	-107,96%
Účty v bankách	29 340,78	421 176,54	107 439,42	295 411,99	-488 177,88	27,99%	207,96%
Jiná aktiva celkem	138 798,10	477 621,45	309 440,53	358 757,52	383 736,60	3,09%	6,42%
Náklady přístích období	59 296,10	89 028,95	309 440,53	358 757,52	383 736,60	0,00%	0,00%
Příjmy přístích období	79 502,00	388 592,50	0,00	0,00	0,00	100,00%	100,00%

ROZVAHA	2006	2007	2008	2009	2010	
PASIVA CELKEM	18 204 543,00	18 369 726,85	22 361 804,02	26 065 125,66	20 307 813,30	100,00%
Vlastní zdroje CELKEM	-402 594,59	213 826,11	392 650,42	-1 888 120,81	-4 542 320,06	-22,37%
Vlastní jmění celkem	3 190 604,23	-22 321,49	621 956,86	841 099,42	-1 689 867,21	37,20%
Výsledek hospodaření b.o.	-3 593 198,82	236 147,60	-465 454,04	-2 729 220,23	-2 852 452,85	62,80%
Cizí zdroje celkem	18 607 137,59	18 155 900,74	21 969 153,60	27 953 246,47	24 850 133,36	122,37%
Dlouhodobé závazky celkem	225 652,00	913 152,00	2 110 505,00	1 246 295,27	1 711 762,40	6,89%
Dohadné účty pasivní	225 652,00	913 152,00	2 110 505,00	1 246 295,27	1 711 762,40	100,00%
Krátkodobé závazky celkem	18 366 967,09	16 919 125,74	19 684 911,60	26 437 981,20	23 128 745,96	93,07%
Dodavatelé	9 252 959,09	6 175 215,18	6 597 483,01	7 395 530,09	8 619 433,16	37,27%
Přijaté zálohy	1 254 008,00	1 019 909,00	4 155 027,00	8 174 709,05	3 360 910,00	14,53%
Zájemstnanci	2 162 000,00	2 155 871,00	2 654 785,00	4 022 651,00	3 384 304,00	14,63%
Závazky k OSSZ a ZP	1 205 564,00	881 490,00	1 755 970,00	2 837 125,00	3 175 070,00	13,73%
Ostatní přímé daně	209 566,00	213 795,00	402 319,00	189 820,00	568 245,00	2,46%
Jiné závazky	2 206 885,00	3 674 845,56	1 357 295,00	1 326 449,00	1 679 874,00	7,26%
Krátkodobé bankovní úvěry	2 000 000,00	2 800 000,00	2 793 485,59	2 193 763,97	2 184 080,60	9,44%
Jiná pasiva celkem	14 518,50	323 623,00	173 737,00	268 970,00	9 625,00	0,04%
Výdaje přístích období	14 518,50	20 690,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
Výnosy přístích období	0,00	302 933,00	173 737,00	268 970,00	9 625,00	100,00%

	2006	2007	2008	2009	2010
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY					
NÁKLADY CELKEM	50 085 784,59	54 746 021,69	63 461 898,19	60 566 051,86	59 411 900,92
Spotřeba materiálu a energie	6 919 743,39	6 788 419,90	7 451 976,25	7 436 107,37	10 206 683,00
Služby	14 367 943,14	15 425 309,49	18 936 384,56	14 716 804,11	11 175 242,33
Osobní náklady	25 530 738,00	29 162 150,00	33 942 904,00	33 788 716,54	33 903 812,09
Daně a poplatky	32 589,80	22 636,00	21 146,00	31 740,04	49 435,35
Ostatní náklady	527 029,76	784 172,48	788 124,60	2 498 466,80	2 349 043,45
Úroky	117 622,80	198 964,75	167 795,59	157 861,31	217 534,39
Odpisy a ZC prod.majetku	2 707 740,50	2 563 333,82	2 321 362,78	2 094 217,00	1 727 684,70
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	2006	2007	2008	2009	2010
VÝNOSY CELKEM	46 492 585,77	54 563 633,06	62 998 113,15	57 836 831,63	56 559 448,07
Tržby celkem	24 596 266,76	30 451 763,89	36 626 773,56	35 465 652,34	37 203 122,29
T za vlastní výroby	123 504,00	110 258,00	158 292,10	52 816,65	62 143,34
T z prodeje služeb	24 469 044,76	30 333 007,89	36 418 061,29	35 412 835,69	37 051 885,95
T za prodané zboží	0,00	0,00	0,00	0,00	89 093,00
T z prodeje majetku	3 718,00	8 498,00	50 420,17	0,00	0,00
Ostatní výnosy celkem	410 975,21	990 509,17	1 279 425,59	1 488 655,41	622 646,50
Přijaté příspěvky celkem	2 809 498,80	2 830 360,00	2 063 914,00	1 280 724,00	1 752 091,00
Provozní dotace celkem	18 675 845,00	20 291 000,00	23 028 000,00	19 601 799,88	16 981 588,28
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
	13,82%	12,40%	11,74%	12,28%	17,18%
	28,69%	28,18%	29,84%	24,30%	18,81%
	50,97%	53,27%	53,49%	55,79%	57,07%
	0,07%	0,04%	0,03%	0,05%	0,08%
	1,05%	1,43%	1,24%	4,13%	3,95%
	22,32%	25,37%	21,29%	6,32%	9,26%
	5,41%	4,68%	3,66%	3,46%	2,91%
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	2006	2007	2008	2009	2010
VÝNOSY CELKEM	46 492 585,77	54 563 633,06	62 998 113,15	57 836 831,63	56 559 448,07
Tržby celkem	24 596 266,76	30 451 763,89	36 626 773,56	35 465 652,34	37 203 122,29
T za vlastní výroby	123 504,00	110 258,00	158 292,10	52 816,65	62 143,34
T z prodeje služeb	24 469 044,76	30 333 007,89	36 418 061,29	35 412 835,69	37 051 885,95
T za prodané zboží	0,00	0,00	0,00	0,00	89 093,00
T z prodeje majetku	3 718,00	8 498,00	50 420,17	0,00	0,00
Ostatní výnosy celkem	410 975,21	990 509,17	1 279 425,59	1 488 655,41	622 646,50
Přijaté příspěvky celkem	2 809 498,80	2 830 360,00	2 063 914,00	1 280 724,00	1 752 091,00
Provozní dotace celkem	18 675 845,00	20 291 000,00	23 028 000,00	19 601 799,88	16 981 588,28
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
	52,90%	55,81%	58,14%	61,32%	65,78%
	0,50%	0,36%	0,43%	0,15%	0,17%
	99,48%	99,61%	99,43%	99,85%	99,59%
	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,24%
	0,02%	0,03%	0,14%	0,00%	0,00%
	0,88%	1,82%	2,03%	2,57%	1,10%
	6,04%	5,19%	3,28%	2,21%	3,10%
	40,17%	37,19%	36,55%	33,89%	30,02%